

NIOKLASSARES MOTIVATION TILL SVENSKA SOM SKOLÄMNE

Hanna Tuomikoski
Pro gradu-avhandling
i svenska språket
Humanistiska fakulteten
Uleåborgs universitet
December 2020

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER	4
1 INLEDNING.....	5
1.1 Syfte.....	6
1.2 Material och metod.....	7
2 ÖVERSIKT AV MOTIVATION	9
2.1 Motivation.....	9
2.1.1 Inre motivation och yttre motivation	10
2.1.2 Situationsmotivation och allmän motivation	12
2.1.3 Integrativ motivation och instrumentell motivation	13
2.1.4 Teorier om motivation	14
2.2 Inlärningsmotivation.....	15
2.2.1 Nya forskningar och teorier om inlärningsmotivation.....	16
2.2.2 Den obligatoriska svenskan i Finland.....	17
2.3 En individs egenskaper som påverkar motivationen	20
2.4 Sociala faktorer som påverkar motivationen	21
2.4.1 Vänner.....	22
2.4.2 Lärare	24
2.4.3 Föräldrar.....	26
3 ANALYS OCH RESULTAT	29
3.1 Informanterna.....	29
3.2 Motivation till svenska som skolämne.....	30
3.3 Vitsord i svenska och nöjdhet med det	33
3.4 Informanternas kontakt med svenska språket via sina släktingar.....	34
3.5 Åsikter om svenskans trevlighet	35
3.6 Åsikter om svenskans lätthet	36
3.7 Åsikter om svenskans nödvändighet	38

3.8 Erfarenheter om svenskans användning utanför skolan	40
3.9 Borde svenska vara ett obligatoriskt skolämne?	41
3.10 Är det viktigt att Finland hör till de nordiska länderna?	43
3.11 Olika faktorer som påverkar informanternas motivation till svenska som skolämne.....	44
3.11.1 Flervalsskalan	45
3.11.2 Olika påståenden	52
3.11.3 Jämförelse mellan resultat av flervalsskalan och olika påståenden.....	57
4 SAMMANFATTANDE DISKUSSION	61
LITTERATURFÖRTECKNING	68
BILAGA. Frågeformulär för nioklassare	

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER

Tabell 1. Informanternas indelning i en positiv, negativ och neutral motivationsgrupp.	31
Tabell 2. Informanternas motivation till svenska som skolämne.	32
Tabell 3. Informanternas åsikter om svenskans obligatorium i skolan.	42
Tabell 4. Informanternas svar i flervalsskalan med tanke på olika faktorerers inverkan på motivationen.	45
Tabell 5. Motivations och olika faktorerers korrelation med varandra.	51
Tabell 6. Informanternas svar på olika påståenden som handlar om olika faktorerers inverkan på motivationen.	52
Tabell 7. Motivations och olika påståendens korrelation med varandra.	54
Tabell 8. Resultat av flervalsskalan och olika påståenden.	57

1 INLEDNING

Ämnet i min pro gradu-avhandling är nioklassares motivation till svenska som skolämne. Jag valde detta ämne eftersom jag skrev min kandidatavhandling om attityder till svenska som skolämne hos sjätteklassare, och jag tänkte redan då att det också kunde vara intressant att studera motivation. Med andra ord ville jag inte skriva om samma ämne som i min kandidatavhandling så jag ändrade ämnet lite. Jag är också blivande svensklärare så jag är säker att denna studie kommer att vara mig till nytta i arbetslivet. För mig är det också viktigt att jag kan motivera mina blivande elever så att de gillar att studera svenska och trivs på mina lektioner.

Det är obligatoriskt att studera svenska i finska skolor eftersom svenska är Finlands andra officiella språk (POPS 2014). Enligt Magma (2010: 9, 63–65, 67) har undervisningen i svenskan i Finland långa och historiska rötter. Ända fram till sekelskiftet 1900 var svenska nämligen det dominerande språket i skolan och det enda officiella språket i Finland. Man började studera svenska som ett obligatoriskt läroämne i Finland redan år 1872. Efter år 1872 fanns det ändå många debatter och prövningar rörande svenska språkets ställning i finska skolor. Sedan år 1968 har svenska varit permanent ett obligatoriskt skolämne i finska skolor.

Enligt min kandidatavhandling (Tuomikoski 2017: 18) har sjätteklassare en bra attityd till svenska som skolämne. I allmänhet har finländare ändå relativt negativa attityder till svenska som skolämne, och det finns mycket diskussion om så kallad tvångssvenska (Bengtsson 2013: 9). Attityderna till den obligatoriska svenskan i Finland har sitt ursprung i 1800-talets nationalromantiska tänkande då man hade en dröm om en egen finsk nation på språklig grund (Magma 2010: 10). Det finns diskussion om tvångssvenska också i riksdagens förhandlingar (Eduskunta 2015a). Riksdagsledamöter har till och med röstat om obligatoriska studier inom svenska språket år 2015 (Eduskunta 2015b). Enligt ett flertal opinionsmätningar har den kritiska inställningen till svenska som ett obligatoriskt skolämne blivit ännu starkare under de senaste tio åren, såsom en trend. Under samma tidsperiod har människors positiva inställning till nationens tvåspråkighet minskat. (Magma 2015: 14) Enligt Finlands grundlag har finska och svenska samma rättigheter och är likvärdiga (Oikeusministeriö). Enligt den nya läroplanen börjar elever studera svenska i sjätte klass (POPS 2014).

Enligt undersökningsprojektet Svenska i toppen (Kajander 2010) tycker eleverna inte om att studera svenska. Många anser att svenska är tråkigt och ett ointressant språk att studera. Många är också av den åsikten att det är onödigt att studera svenska eftersom man också kan klara sig med engelska språket. En del anser också att svenskans obligatorium försämrar deras motivation till att lära sig svenska.

I denna avhandling tar jag reda på faktorer som påverkar elevers motivation så negativt att de också får en dålig attityd till svenska som skolämne. Det är nämligen relevant att förebygga elevernas dåliga motivation eftersom det händer lätt så att det har inverkan på deras attityder till svenska som skolämne. Enligt min åsikt är det relevant att skapa positiva föreställningar om svenska så att elever vill studera det och blir mer motiverade för svenskinläring. Såsom jag redan presenterade, börjar eleverna studera svenska i sjätte klass (POPS 2014). Jag anser att det har en positiv inverkan på elevers motivation när de börjar studera svenska redan i lågstadiet i stället för högstadiet. Ett annat motiveringsmedel är *Svenska nu*. Det är ett nätverk som erbjuder skolor sina olika tjänster som stöder svenskundervisningen. Ändamålet är att förbättra elevers motivation till svenska genom att lyfta in svenskan i finska klassrum. (Svenska nu)

Enligt min åsikt är det nyttigt att forska motivation för att få veta mer om det och förstå det bättre. Det är också betydande att forska motivation så att utbildningen svarar på elevers och studerandes behov även i framtiden. Enligt Åsa Bengtsson (2013: 9) har finländare relativt negativa attityder till svenska som skolämne så jag vet att jag måste motivera mina blivande elever att studera svenska. Därför kommer denna studie att vara nyttig för mig också senare.

1.1 Syfte

I denna avhandling studerar jag nioklassares motivation till svenska som skolämne. Jag studerar motivation, vilket betyder att jag tar reda på hurdan motivation, positiv eller negativ, nioklassare har för svenska som skolämne och vilka olika faktorer som påverkar deras motivation. Mina forskningsfrågor är följande:

- 1) Hurdan motivation har nioklassare för svenska som skolämne?

2) Vilka olika faktorer påverkar motivationen?

Jag antar att nioklassare har en ganska negativ motivation till svenska som skolämne. Kanske kan det vara att de inte behöver eller använder det eller det känns för svårt för dem. Jag antar att andra faktorer som påverkar motivationen är vänner, lärare, föräldrar och meningsfullhet att lära sig språket. Jag antar att motivationen kan förbättras genom att satsa på inläringssituationer i skolan; lärare måste vara uppmuntrande och ge positiv feedback, ge elever meningsfulla uppgifter och satsa på undervisningen så att svenska är trevligt att lära sig. Förstås påverkar också andra faktorer motivationen men jag tror att dessa ovannämnda faktorer redan är bra utgångspunkter för motivationens förbättring.

1.2 Material och metod

Materialet i min avhandling består av svar på min enkät där jag studerar nioklassares motivation till svenska som skolämne. Enkäten innehåller annorlunda och mångsidiga frågor om nioklassares motivation till svenska som skolämne. Jag har utarbetat enkäten med hjälp av min teoretiska bakgrund så att enkäten blir mångsidig samt innehåller frågor om alla relevanta saker. Med hjälp av enkäten vill jag ta reda på hurdan motivation nioklassare har för svenska som skolämne, vilka olika faktorer som påverkar deras motivation och hur motivationen kunde förbättras.

I min enkät har jag öppna och slutna frågor samt frågor där informanterna måste välja det passande alternativet på skalan. Jag har också några tomma platser i enkäten för informanternas egna kommentarer. I slutet av min avhandling har jag min enkät som en bilaga. Enkäten är finskspråkig. Strukturen i min enkät är följande:

- 1) Allmänna frågor om informanternas bakgrund
- 2) Frågor om informanternas åsikter om svenskinläring i skolan
- 3) Frågor om svenska i allmänhet och utanför skolan
- 4) Frågor om olika faktorer som påverkar informanternas motivation till svenska.

Mitt eget studiematerial samlade jag in i en skola som ligger i Norra Österbotten i början av september 2020. Där fyllde tre nioklasser i enkäten under deras svensklektioner. Tyvärr kunde jag inte vara på plats i skolan eftersom det var förbjudet för gäster att komma till skolan på grund av coronaviruset. Men till all lycka fick jag stor hjälp av skolan och dess svensklärare och kunde låta eleverna utföra min enkät trots allt. Jag har sammanlagt 64 informanter som svarade på min enkät. 29 av informanterna är flickor och 31 pojkar. Det finns också 4 elever som inte ville identifiera sig med någon könsgrupp.

Såsom det kom fram redan tidigare i detta avsnitt, har jag enkäten som en insamlingsmetod. Eftersom insamlingsmetoden är en enkät, är det logiskt att skriva en kvalitativ innehållsanalys när jag tolkar mina svar. När man skriver en innehållsanalys, är målet att förstå och analysera textens innehåll, mening, avsikter eller maktstrukturer. Man gör innehållsanalysen oftast genom att läsa, tolka, koda och kategorisera textens innehåll. När man skriver en kvalitativ innehållsanalys, tolkar man innehållet i texten genom systematisk kategorisering av teman och mönster. Textens tolkning är subjektiv. (Nygård)

Jag vill förstå, tolka och analysera fenomenet motivation mångsidigt och ur alla möjliga synvinklar, och för den skull skriver jag en kvalitativ innehållsanalys. Med andra ord ska jag fördjupa mig ordentligt i mina studieresultat och analysera mina informanternas svar så mångsidigt och noggrant som möjligt. Jag kommer också att använda den kvantitativa forskningsmetoden när jag tolkar svaren. Det betyder att jag åskådliggör mina resultat också numeriskt för att ge en bättre helhetsbild. Jag kommer också att använda olika slags tabeller i min analysdel som illustrerar mina resultat på ett visuellt sätt.

2 ÖVERSIKT AV MOTIVATION

I detta kapitel presenterar jag först motivation och dess olika former samt teorier. Efter det kommer jag att presentera inlärningsmotivation och dess forskningar samt teorier. Sedan tar jag fram en individs egenskaper som påverkar motivationen. Till slut tar jag fram olika sociala faktorer som har inverkan på en individs motivation.

2.1 Motivation

Ordet *motivation* kommer från det latinska ordet, *movere*, som betyder rörelse. Det här betyder att olika motiv såsom en individs behov och lust påverkar hens beteende samt vilja att göra någonting. Individen kan vara antingen medveten eller omedveten om dessa olika motiv. (Peltonen & Ruohotie 1987: 22; Peltonen & Ruohotie 1992: 16; Ruohotie 1998: 36) Björn Hammarberg och Bengt Svensson (1975: 129) beskriver motivation som arbetslust eftersom det är fråga om både lust och arbete. Om ett arbete är tråkigt att göra, blir man lätt och snabbt trött på det. Därför är det betydande att arbetet är både roligt att utföra och ger positiva resultat eftersom de har en positiv inverkan på motivationen.

Matti Peltonen och Pekka Ruohotie (1987: 22) beskriver motivation också som en individs psykiska tillstånd som bestämmer, hur aktivt eller flitigt hen fungerar i olika situationer. Motivation beskrivs som ”vilja att lära sig målspråket och den grad av ansträngning som läggs ned på uppgiften” (Gardner 1979 via Abrahamsson 2009: 207). Ett språks *inlärningsmotivation* beskrivs som ”Behov och vilja att kommunicera med språkets hjälp för att tillfredsställa de ofta komplexa behov en människa har.” (Persson 1981: 51 via Mustila 1990: 26).

Claudia Riemer (2013: 168) skriver att olika faktorer som påverkar motivationen är till exempel en individs personlighet och tidigare erfarenheter, kultur, inlärningsmiljö och sociala förhållanden. Hon skriver också att motivationen kan variera genom tiden. Enligt Eero Mustila (1990: 7) inverkar både olika slags yttre och en individs inre faktorer på hens motivation och på detta sätt också inläringen.

En elev kan kontrollera sin egen motivation till exempel genom att stänga av mobilen och televisionen eller lova sig själv ett litet pris efter hen har lyckats. I detta fall behöver hen ändå en stark vilja att lyckas och fortsätta med uppgiften. Det är betydande att eleven inte ger upp utan söker bestämt efter medel som hjälper hen att hålla sig motiverad. Denna kunskap behöver hen speciellt när hen har motgångar, men hen kan också använda kunskapen när hen vill förbättra sin motivation i allmänhet. (Järvenoja, Kurki & Järvelä 2018: 144–145)

2.1.1 Inre motivation och yttre motivation

Det finns olika slags motivation (Fransson 1978: 57 via Mustila 1990: 7). Olika priser och drivfjäder påverkar starkt motivationen. De kan motivera en individ antingen internt eller externt. (Peltonen & Ruohotie 1987: 25; Peltonen & Ruohotie 1992: 18; Ruohotie 1998: 37–38) Det finns således inre motivation och yttre motivation. Beroende på situationen kommer individens motivation antingen inifrån eller utifrån: inre motivation härrör från individens inre behov, och yttre motivation härrör från olika yttre faktorer, såsom lärare och betyg. (Fransson 1978: 57 via Mustila 1990: 7)

Inre motivation härrör från en individs inre behov. Detta har således med individens självförverkligande samt självutveckling att göra. I dessa fall kommer motivationen och priser inifrån. Individen kan till exempel bli motiverad av arbetsglädje eller belåtenhet. När det är fråga om inre priser, har de med inre behov att göra; priserna kan till exempel vara meningsfullhet eller känslan att man har lyckats. (Peltonen & Ruohotie 1987: 25; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 37–38)

Inre priser är normalt ganska långvariga, och de kan förbättra motivationen permanent (Peltonen & Ruohotie 1987: 26; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38). Till exempel om en elev tror att hen kommer att behöva vissa kunskaper senare, såsom i arbetet, blir hen motiverad för att studera dem. Den inre motivationen har således med kognitiva aspekter att göra. (Mustila 1990: 7) När eleven har inre motivation, är hens inlärning mer djupgående, intressantare och effektivare. Inre motivation är också ett relativt bestående fenomen. (*Vieraiden kielten opetus kurssimuotoisessa lukiossa* 1981: 29–30 via Mustila 1990: 72)

Yttre motivation för sin del påverkas av miljön. I detta fall har det till exempel med en individs trygghetskänsla eller samhörighetsbehov att göra. I dessa fall kommer motivationen och priser utifrån. Individen kan till exempel bli motiverad av pengar eller uppmuntran. När det är fråga om yttre priser, har de med miljön att göra; dessa priser kan till exempel vara lön, stöd eller uppmuntran. (Peltonen & Ruohotie 1987: 25; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38)

Yttre priser är normalt ganska kortvariga. Och det kan hända att man börjar behöva dem riktigt ofta. (Peltonen & Ruohotie 1987: 26; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38) När det är fråga om yttre motivation, beskriver "käppen och moroten" detta fall bra (Hammarberg & Svensson 1975: 130).

Även om inre motivation och yttre motivation skiljer sig från varandra, påverkar de individen samtidigt och tillsammans. När det är fråga om priser, är inre priser ofta effektivare än yttre priser. Alltid är det ändå inte lätt att skilja inre priser och yttre priser från varandra. (Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38–39) Till exempel när en elev lyckas i ett prov, får hen både ett bra betyg och kan vara nöjd med sig själv.

Några forskare påstår att yttre priser gör den inre motivationen svagare, men detta forskningsresultat har man kritiserat riktigt starkt. De flesta av forskarna är ändå av den åsikten att yttre priser förstärker den inre motivationen. Många forskning har också visat att yttre priser förbättrar den inre motivationen. (Peltonen & Ruohotie 1987: 39) Beröm och uppskattning har en positiv inverkan på en individs motivation. Till exempel "Om eleven kan få uppleva den praktiska nyttan av sin inläring, har också detta positiva effekter." (Mustila 1990: 7) Det är således viktigt att individen får uppmärksamhet när hen lyckas, och det har en positiv inverkan på hens motivation.

De flesta lärarna satsar vanligt mer på den yttre motivationen, och på detta sätt glömmar man lätt den inre motivationen och dess inverkan (Morrison & McIntyre 1971 via Peltonen & Ruohotie 1992: 86). När en elev har en bra inre motivation, satsar hen mycket på uppgifter och gör uppgifterna ordentligt (Peltonen & Ruohotie 1992: 86). Det vore betydande att lärare också satsade på den inre motivationen och inte bara på den yttre motivationen.

2.1.2 Situationsmotivation och allmän motivation

Motivationen beror på situationen (Peltonen & Ruohotie 1992: 17; Ruohotie 1998: 41). Det finns två slags motivation: situationsmotivation och allmän motivation (Mustila 1990: 9; Ruohotie 1998: 41). *Situationsmotivation* beror mycket på situationen och är ett ganska kortvarigt fenomen (Peltonen & Ruohotie 1992: 17; Ruohotie 1998: 41). När det är fråga om situationsmotivation, har olika inre och yttre faktorer inverkan på en individs motivation att göra någonting och påverkar således också individens beteende. Situationsmotivation är samma sak som korttidsmotivation. (Mustila 1990: 8–9)

Det finns många olika motivationsfaktorer som hör till korttidsmotivation. En faktor är en elevs lust att studera svenska. En annan faktor är elevens lust att delta i klassundervisningen. Den tredje faktorn är elevens lust att arbeta med sina hemuppgifter. Andra faktorer som påverkar motivationen är elevens inställning till läraren och hans lust att läsa extra, såsom tidningar och lyssna på radio. (Mustila 1990: 64)

Allmän motivation är däremot ett relativt permanent fenomen och ses som synonym till begreppet *attityd*. Allmän motivation, med andra ord attityd, påverkar situationsmotivationen, med andra ord motivation, starkt, men vice versa har det nödvändigtvis inte så stor inverkan. (Peltonen & Ruohotie 1992: 17; Ruohotie 1998: 41–42) Allmän motivation är samma sak som långtidsmotivation (Mustila 1990: 8).

Det finns många olika motivationsfaktorer som hör till långtidsmotivation. En faktor är instrumentell motivation. En annan faktor är integrativ motivation. (Mustila 1990: 64) Jag presenterar dessa två fall mer i det följande avsnittet. Andra faktorer som Mustila (1990: 64) tar upp är en elevs vilja att studera språk, elevens vilja till kontakter med landet och dess invånare samt hans inställning till invånarna, etnocentrism och elevens intresse för språkstudierna. *Etnocentrism* betyder att ”man sätter den egna kulturen i centrum och betraktar och bedömer världen utifrån sin egen position och erfarenhet” (ARA).

2.1.3. Integrativ motivation och instrumentell motivation

Motivationen klassificeras i två huvudkategorier enligt deras forskningsresultat (Gardner & Lambert 1972: 3 via Mustila 1990: 41). Dessa två kategorier är integrativ motivation och instrumentell motivation. *Den integrativa motivationen* betyder det att en elev vill lära sig det andra språket eftersom hen vill bli bekant med den andra språkgruppen och dess kultur (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 45). Eventuellt vill hen också bli godkänd som en medlem av denna grupp (Gardner & Lambert 1972: 3 via Mustila 1990: 45).

Om en elev vill nå framgång i sina språkstudier, borde hen också vara färdig att bete sig såsom människor som hör till den andra språkgruppen. Språkinläringen är integrativ om eleven vill lära sig språket eftersom hen på allvar är intresserad av det. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 52) Ett exempel på de integrativa elementen är intresset för själva målspråket (Laine 1978; Laine 1984 via Mustila 1990: 50).

När en elev har integrativ motivation, kopplas det vanligtvis till en positiv inställning till andra folk och språk. Språket får en annan betydelse när eleven är integrativt motiverad; en lärares roll blir mindre och självt språkets roll blir större för eleven. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 45) När det är fråga om den integrativa motivationen, handlar det också om elevens inställning till språkets kommunikativa värde i framtiden. Eleven kan behöva denna kunskap till exempel i samband med ett blivande arbete. (Mustila 1990: 42)

”Den långvariga motivationen tycks i hög grad basera sig på integrativa motiv.” Och därför spelar den integrativa motivationen en stor roll i språkinläringen och språkundervisningen. (Laine 1977: 15 via Mustila 1990: 49) Attityder till det främmande språkets lärokurs och läraren ingår i den integrativa motivationen. Lärokursen innehåller information om det andra landet samt dess kultur och invånare, och läraren är den person som presenterar dessa saker för sina elever. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 53)

Den instrumentella motivationen betyder det att en elev vill lära sig språket eftersom hen tror att hen kommer att ha nytta av dessa språkkunskaper senare i livet. Sådan nytta kan till exempel vara framgång i ett blivande arbete. Eleven anser således att hen kommer att ha praktisk nytta av språket och studerar det för den skull. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 45) Till exempel om eleven tror att hen kommer att få ett bättre arbete i framtiden om hen kan språket, handlar det om instrumentell motivation (Lukmani 1972; Solmecke 1976; Heuer 1976 via Mustila 1990: 42).

När det är fråga om den instrumentella motivationen, är yttre priser, såsom goda vitsord eller betyg, betydande. På kort sikt är det viktigt för en elev att hen klarar sig i skolan, gör sina hemuppgifter och är aktiv under lektioner. På lång sikt är det viktigt för eleven att hen får goda vitsord. När eleven kan målspråket, har det i hög grad en instrumentell betydelse för hen; på grund av sina språkkunskaper har eleven möjligheter att läsa tidningar och böcker, lyssna på radio, titta på TV eller kommunicera med någon utlänning. (Mustila 1990: 53–54)

När det är fråga om den instrumentella motivationen för svenskan i Finland, har finländare flera orsaker till att studera svenska. Finländare kan till exempel behöva svenska språket i sitt arbete. Svenska är också Finlands andra inhemska språk vilket betyder att statliga tjänstemän åtminstone borde kunna svenska. Svenska är också ett centralt språk i Norden. Och så länge som finländare är färdiga att använda svenska i samarbetet med andra nordiska länder, betraktas finländare som nordbor. Svenska språket har således också med samhörighetskänslan att göra. (Mustila 1990: 53)

2.1.4 Teorier om motivation

Det finns tre huvudteorier om motivationen: behovsteorier, stimulansteorier och förväntansteorier. Dessa teorier kompletterar varandra och påverkar motivationen tillsammans. (Peltonen & Ruohotie 1987: 33) *Behovsteorier* förklarar de inre orsakerna av en individs beteende. Individens inre orsaker kan till exempel vara behov att förverkliga sig själv, att bli uppskattad, att känna samhörighet, att tävla eller att känna trygghet. När individen har ett behov av någonting, blir hen motiverad eftersom hen vill tillfredsställa sitt behov och på detta sätt komma i balans. (Peltonen & Ruohotie 1987: 33–34)

Det finns tre slags behov: försörjningsbehov, anslutningsbehov och tillväxtbehov. *Försörjningsbehov* innehåller en individs nödvändiga basbehov såsom behov att äta och dricka och behov att känna trygghet. *Anslutningsbehov* innehåller individens alla behov som handlar om hens sociala förhållanden såsom vänskap, kärlek, behov att hjälpa andra människor och behov att tävla. *Tillväxtbehov* innehåller individens personliga behov såsom behov att utföra och förverkliga sig själv. (Peltonen & Ruohotie 1987: 34)

Stimulansteorier förklarar yttre orsaker av en individs beteende. Individens yttre orsaker kan till exempel vara möjligheter till tillväxt, sociala priser eller sysselsättning i en grupp. Olika stimulanser kan ha inverkan på individens motivation; till exempel när individen strävar efter något pris. Det är så att stimulanserna motiverar individen och priset tillfredsställer individens behov. Motivationen beror både på individens behov och sätt, hur man erbjuder stimulanserna. (Peltonen & Ruohotie 1987: 33, 35)

Förväntansteorier beskriver individuella skillnader när man reagerar på olika inre och yttre faktorer som påverkar beteendet. Individer kan till exempel reagera annorlunda på olika krav, möjligheter att få annorlunda priser eller själva priser. Också iakttagelser och förväntningar påverkar individers motivation. När det är fråga om iakttagelser och förväntningar, betyder det att individer tolkar olika krav, möjligheter att få pris och prisets värde på annorlunda sätt. Till exempel om en uppgift är för svår eller för lätt, ett pris är för svårt eller för lätt att nå eller priset inte är tillräckligt värdefullt, blir man inte maximalt motiverad. Det är också vanligt att individers iakttagelser och tidigare erfarenheter har inverkan på deras förväntningar. (Peltonen & Ruohotie 1987: 33, 36)

2.2 Inlärningsmotivation

Katariina Salmela-Aro (2018: 9–10) beskriver *inlärningsmotivation* som aktion, kunnande och betydelse. Hon påstår att det är relevant att elever kan sätta tydliga och meningsfulla mål för dem själva, arbeta med andra människor utan avseende på åsiktsskillnader samt hitta nya möjligheter och lösningar till olika problem. Hon säger också att dessa förutnämnda kunskaper kommer att vara de viktigaste kunskaperna i framtiden och på grund av dem kan man sätta värde på världen, ta ansvar,

jämka olika saker, tåla olika slags utmaningar, bereda sig på motgångar och komma överens med andra människor.

Inlärningsmotivation beror mycket på läroämnena och man kan ha stora variationer med tanke på olika ämnen. Följande frågor är relevanta med tanke på inlärningsmotivationen: ”1) Kan jag lyckas med den här uppgiften? 2) Vill jag göra den här uppgiften? 3) Varför gör jag den här uppgiften? 4) Vad kräver den här uppgiften för att lyckas?”. (Kiuru 2018: 123)

Inlärningsmotivation är inte oföränderlig utan den varierar genom tiden och påverkas av olika faktorer (Kindermann 2016 via Kiuru 2018: 123). Faktorer som påverkar inlärningsmotivationen kan till exempel vara intressen, behov, undervisningsarrangemang, undervisningsmaterial, medier, undervisningsmetoder och stöd (Riemer 2013: 172). Det finns också andra faktorer som påverkar motivationen (se vidare avsnitt 2.3 och 2.4).

2.2.1 Nya forskningar och teorier om inlärningsmotivation

För närvarande finns det många olika forskningar och teorier inom inlärningsmotivation. Dessa forskningar har olika slags synvinklar och termer, de fokuserar på olika saker samt beaktar känslor och olika människors påverkan till motivationen. (Salmela-Aro 2018: 10) Näst presenterar jag de fyra viktigaste inläringsteorier som Salmela-Aro har tagit upp i hennes verk.

Den populäraste teorin är Ryan och Decs (2017 via Salmela-Aro 2018: 11) *självbestämmandeteori*. Enligt den är det betydande och motiverande när elever själva får påverka och bestämma om olika saker. Då beror sysselsättningarna på dem själva och motivationen kommer inifrån. Andra saker som påverkar motivationen i denna teori är *kompetens*, med andra ord färdighet att klara av olika uppgifter, samhörighet och betydelse.

En annan teori är Eccles (2004 via Salmela-Aro 2018: 11; Eccles & Midgley 1989 via Salmela-Aro 2018: 11) *förväntningsteori*. Enligt den påverkar elevers egna förväntningar och värderingar

inläringen och motivationen. Det är nämligen sannolikare att eleverna klarar av en uppgift när de tror på sin egen kunnighet och sätter värde på uppgiften. Denna teori har således med elevernas jaguppfattning att göra. En sak som också påverkar motivationen är uppgiftens pris, det vill säga uppgiften känns tråkigt och tar den för mycket tid.

Den tredje teorin är *målorienteringsteori*. Enligt den finns det två typer av inläring. I den första gruppen är eleverna motiverade av själva uppgiften, och i den andra gruppen vill eleverna visa sin egen skicklighet och att de är bättre än andra på någon uppgift. (Salmela-Aro 2018: 11–12) Enligt Dweeks (2006 via Salmela-Aro 11–12) teori finns det skillnader mellan dessa två gruppers sätt att tänka; elever som är motiverade av själva uppgiften tror att det är möjligt att utvecklas under hela sitt liv, och de elever, som vill visa sin egen skicklighet, tror på att man bara är eller inte är skicklig och man inte kan utvecklas. Det första tankesättet förbättrar motivationen och det andra tankesättet försämrar motivationen.

Den fjärde teorin är *kravs och resursers betydelse för inläring och välmående* (Salmela-Aro & Upadyaya 2014 via Salmela-Aro 2018: 12). Enligt den påverkar både krav och resurser motivationen. Om en uppgift är för krävande och man inte har tillräckligt resurser för den, har man en dålig motivation till uppgiften. (Salmela-Aro 2018: 12)

Andra nya inläringsteorier som Salmela-Aro (2018: 12) har nämnt i hennes verk är till exempel Hid och Renningers (2006) *intresseteori* och Schneider, Krajcik och Lavonens m.fl. (2016) *optimal inläringsteori*. Enligt intresseteori har motivationen två nivåer: situationsintresse och personligt intresse (Hid & Renninger 2006 via Salmela-Aro 2018: 12). Enligt den optimala inläringsteorin påverkar passande utmaningar, färdighet och intresse motivationen (Schneider, Krajick & Lavonen 2016 via Salmela-Aro 2018: 12).

2.2.2 Den obligatoriska svenskan i Finland

Först presenterar jag Magmas opinionsundersökning som har genomförts i november år 2008. I undersökningen har finskspråkiga människor svarat på olika slags frågor rörande det svenska språket,

den svenska kulturen och de svenskspråkiga i Finland. Informanterna är 15–79 år gamla. I undersökningen finns det sammanlagt 1 012 informanter. (Magma 2008: 2–3)

Enligt resultatet är 74 procent av informanterna helt eller delvis av samma åsikt att det svenska språket är en väsentlig del av det finska samhället. 72 procent av informanterna tycker helt eller delvis att det är synd om svenska språket och kulturen skulle dö ut i Finland. Bara 25 procent av informanterna är ändå helt av samma åsikt att undervisningen i svenska också i fortsättningen borde vara obligatorisk i grundskolan i Finland och 25 procent av informanterna är delvis av samma åsikt. Den andra hälften av informanterna kan inte säga eller är helt eller delvis av annan åsikt att undervisningen i svenska också i fortsättningen borde vara obligatorisk i grundskolan i Finland. (Magma 2008: 3–4)

Det finns bara små skillnader mellan svar av olika ålders informanter rörande frågan om svenskans obligatoriska undervisning i grundskolan. Den största gruppen med 59 procent består ändå av informanter som är 15–24 år gamla, och de är helt eller delvis av samma åsikt att undervisningen i svenska också i fortsättningen borde vara obligatorisk i grundskolan i Finland. Bara 38 procent av alla informanter är helt eller delvis av samma åsikt att avskaffandet av den obligatoriska svenskan i studentexamen var ett misstag. (Magma 2008: 4–5)

85 procent av informanterna är helt eller delvis av samma åsikt att de ledande politikerna i Finland borde behärska både finska och svenska. Också 68 procent av informanterna är helt eller delvis av samma åsikt att Finland har ekonomisk nytta av sin tvåspråkighet. 67 procent av informanterna är också helt eller delvis av samma åsikt att Finland har politisk nytta av sin tvåspråkighet. Nästan alla informanter, det vill säga 93 procent av informanterna, är helt eller delvis av samma åsikt att det är viktigt att höra till Norden och att ha en nordisk identitet. Bara 27 procent av informanterna är ändå helt eller delvis av samma åsikt att finländare borde tala svenska och inte engelska med andra nordbor. (Magma 2008: 5–8)

Den andra undersökning som jag presenterar handlar om den obligatoriska svenskan i Finland. Även denna undersökning är presenterad av Magma. Undersökningen är publicerad år 2015 och heter *Den obligatoriska svenskan – för och emot*.

Såsom jag redan i inledningen tog fram, har svenska varit ett obligatoriskt skolämne sedan år 1968. Efter det har det funnits många debatter rörande den obligatoriska skolsvenskan. Argumenten för och emot den obligatoriska skolsvenskan har ändå varit till stor del samma under åren. (Magma 2015: 2, 6–7) Näst ska jag presentera de vanligaste argumenten för och emot den obligatoriska skolsvenskan med hjälp av Magmas undersökning.

Enligt Magma (2015: 7–8) behöver man svenska i arbetslivet. Svenska är nyttigt speciellt i de tvåspråkiga delarna av Finland. Där behöver man svenska speciellt i serviceyrken och i kommunens tjänst. Man använder också fortfarande mycket svenska när man driver handel inom Norden på trots av engelska språket. Om man kan svenska, är det också lättare att få arbete både i Sverige och i Norge. Det är ändå sant att man sällan eller aldrig behöver svenska i stora delar av Finland och därför kan motivationen att lära sig svenska vara låg. I de östra delarna av landet skulle man också kunna behöva hellre ryska än svenska på arbetsmarknaden.

Det är ett faktum att språkkunskaperna har försämrats i Finland och att intresset för olika språk har minskat. En orsak kan till exempel vara engelskans dominans. Nuförtiden kan studerande också lätt välja andra ”lättare” ämnen i stället för ”jobbiga” språk. Det är också ett problem att drygt 200 kommuner kan erbjuda bara ett minimiutbud av språk i skolan. (Magma 2015: 9, 12)

En del anser att man borde förbättra språkundervisningen i skolan och på detta sätt skulle man lära sig flera språk bättre och bli mer motiverad. Två eller fler språk kan också stöda varandra i inlärningsprocessen. Man borde också börja lära sig svenska redan tidigare och ha mer svenskundervisning i skolan. Andra anser att den obligatoriska svenskan hindrar olika språks inläring och att svenska tar för mycket utrymme. I stället för obligatorisk svenska kunde studerande till exempel välja andra språk eller andra skolämnena. Många säger att tvång att lära sig svenska minskar intresset för både svenska och språk i allmänhet. De säger också att utan tvång skulle attityder till svenska bli positivare. Många tror också att de kommer att klara sig bara med engelska i framtidens arbetsliv. Det är ändå alltid inte så eftersom en del företag behöver också språkkunnig personal. (Magma 2015: 9, 11–13)

Även om engelska nuförtiden är ett viktigt språk inom det nordiska samarbetet, behöver man också svenska när man samarbetar med de nordiska länderna. Efter Europeiska Unionen upptog Finland

som medlem har uppmärksamheten kring det nordiska samarbetet blivit mindre. Trots det är Nordens betydelse i praktiken fortfarande samma. En del anser att en obligatorisk svenska är ett hinder för internationalisering eftersom vi koncentrerar oss bara på två små språk, finska och svenska. Andra anser att det nordiska samarbetet erbjuder arbetstillfällen och har en gemensam värdegrund. Det finns också ett politiskt samarbete och ett livligt handelsutbyte mellan de nordiska länderna. De nordiska länderna rankas också högt när man jämför välfärd, konkurrenskraft och jämlikhet internationellt. (Magma 2015: 15–17)

2.3 En individs egenskaper som påverkar motivationen

Många olika faktorer har inverkan på en elevs motivation (McDonough 1981 via Mustila 1990: 34). Dessa faktorer, som jag tar fram nu, kommer starkt fram speciellt i undervisningssituationer. Enligt McDonough (1981 via Mustila 1990: 34) påverkar elevens energi, lust och uthållighet att lära sig och gå i skolan hans inlärningsmotivation. Också elevens lust att delta i undervisningen har inverkan på hans motivation. Andra saker som har inverkan på elevens motivation är till exempel elevens intresse och motiv för skolgång och språkinläring. Också elevens tidigare erfarenheter, den nuvarande livssituationen och medfödda egenskaper påverkar hans inlärningsmotivation.

Noona Kiuru (2018: 123) berättar att föreställningar, iakttagelser, värden, intressen och verksamhet har inverkan på motivationen. Motivationen påverkas av dessa förutnämnda faktorer både på en individuell nivå samt i en grupp (Järvenoja, Kurki & Järvelä 2018: 147). Också en individs begåvning och förväntningar har inverkan på hans motivation (Mustila 1990: 40). Intresse för ämnet samt viktighet och nytthet är andra faktorer som påverkar inlärningsmotivationen positivt (Salmela-Aro 2018: 13).

Om man inte har tillräckligt tid, uppgiften är tråkig eller den begränsar elevens möjligheter, påverkar det motivationen negativt (Salmela-Aro 2018: 13). Också om eleven tror att hen inte kan språket, vill hen inte studera det (Laine 1978: 108–113 via Mustila 1990: 50).

Såsom jag redan presenterade, varierar elevers inlärningsmotivation genom tiden. Till exempel flyttningar från ett skolstadium till nästa stadium kan påverka motivationen. Dessa flyttningar kan till exempel vara en flyttning från lågstadiet till högstadiet, från högstadiet till gymnasiet, från yrkesskola eller handelsskola samt från förutnämnda platser till universitet eller yrkeshögskola. Dessa flyttningar kan antingen förbättra eller försämma elevernas inlärningsmotivation. Det finns två speciellt mottagliga perioder med tanke på motivation och inläring. Den första perioden innehåller barns tidiga barndom och början av skolan. Den andra perioden är ungdomen. (Salmela-Aro 2018: 14–15) Också individers medfödda temperament påverkar deras inlärningsmotivation (Aunola 2018: 211).

2.4 Sociala faktorer som påverkar motivationen

I de nyaste inlärningsmotivationsforskningarna undersöker man motivationen som en social händelse. Inläringen och motivationen sker med andra människor och det påverkar motivationen. (Salmela-Aro 2018: 15) Denna sociala synvinkel anses betydande såsom individens egna färdigheter; andra elever, lärare, föräldrar och hela gemenskapen har inverkan på motivationen och inläringen (Salmela-Aro 2009; Sameroff 2009 via Salmela-Aro 2018: 15). Enligt Salmela-Aro (2018: 16) påverkar också vänner motivationen. Ju äldre barn blir, desto mer påverkar vänner deras motivation.

Såsom jag redan tog fram, påverkar speciellt sociala faktorer inlärningsmotivationen starkt. Till exempel när en elev har positiva och betydande människor omkring sig i skolan, har det en positiv inverkan på hans motivation. När eleven har problem med andra elever eller lärare i skolan, påverkar det motivationen negativt. (Deci & Ryan 2000; Kiuru, Pakarinen & Vasalampi m.fl. 2014 via Kiuru 2018: 123–124) Också när eleven har problem med beteendet, korrelerar det med svagare motivation (Ruohotie 1998: 48).

2.4.1 Vänner

Det är vanligt att individer förändrar sitt beteende enligt andra (Kiuru 2018: 124). Barn tillbringar mycket tid tillsammans och delar samma intressen och utbildningsmål som sina vänner. Man kan således säga att barn liknar sina vänner ganska mycket och beter sig långt på samma sätt. (Salmela-Aro 2018: 16) Vänners liknande inlärningsmotivation kan också få sin förklaring av det att barn väljer vänner som liknar dem själva (Kiuru 2018: 131).

Vänkretsen påverkar starkt barns skolgång och motivation. Denna inverkan kan vara antingen positiv eller negativ. (Salmela-Aro 2018: 16) Elever anser att de kan tåla och ibland också njuta av skolgången eftersom de har vänner där. Det är sant att motiverade vänner motiverar också dem, och vänner, som inte är så motiverade, kan påverka deras motivation negativt. (Kiuru 2018: 124)

Kiuru (2018: 127) berättar att det inverkar negativt på en elevs motivation om hen blir utstött av andra elever i sin klass. Som ett resultat av det är det möjligt att dessa utstötta elever söker sig till ”sämre” och mindre motiverande sällskap vilket kan ha en dålig inverkan på deras motivation (Juvonen & Espinoza & Knifsend 2012 via Kiuru 2018: 134). Det är således viktigt att det finns en bra och positiv atmosfär i klassrummet.

Atmosfären påverkar elevers motivation, förtälsamhet och deras resultat (Peltonen & Ruohotie 1992: 37). När det finns en positiv atmosfär samt motivationsnivå i klassrummet, inverkar det vanligtvis också positivt på den enskilda elevens motivation. Förstås finns det också undantag; det är vanligt att det också finns elever som inte är så motiverade även om det finns en positiv atmosfär och motivationsnivå i klassrummet. (Peltonen & Ruohotie 1992: 86)

Enligt Kiuru (2018: 128) har speciellt en elevs närmaste vänner en stark inverkan på hens inlärningsmotivation. Vänner kan påverka motivationen på tre olika sätt; via beteendet samt via kognitiva och motiverande mekanismer (Kindermann 2016 via Kiuru 2018: 128).

När det är fråga om beteendet, påverkar vänner till exempel via diskussioner, deras eget beteende och råd (Kindermann 2016 via Kiuru 2018: 128–129). Det är vanligt att vänner talar om skolan och framtiden tillsammans och dessa diskussioner kan påverka en elevs åsikter och motivation. Vänners beteende och motivation med tanke på skolan kan påverka positivt eller negativt på elevens eget beteende och motivation. (Kiuru 2018: 129)

När det är fråga om kognitiva mekanismer, betyder det att en elev jämför sig själv med sina vänner som antingen kan vara bättre eller mindre skickliga än hen själv (Altermatt & Pomerantz 2005 via Kiuru 2018: 128). När eleven jämför sig med sina vänner som är skickligare än hen, kan det uppmuntra hen att sträva efter bättre resultat. På motsvarande sätt kan det ha en negativ inverkan när eleven jämför sig med vänner som är mindre skickliga än hen. Som ett resultat av det kan hen själv också bli nöjd med sämre resultat. Om eleven jämför sig för mycket med sina skickligare vänner, kan det ha en negativ inverkan eftersom hen lätt kan känna sig själv misslyckad. Saken är ändå inte så entydig, utan många olika faktorer påverkar också i detta fall. (Kiuru 2018: 128)

När det är fråga om motiverande mekanismer, erbjuder vänner stöd och sympati när en elev behöver det. Till exempel om eleven misslyckas med någon sak i skolan, får hen stöd och hjälp av sina vänner. Om både eleven och hens vänner har en stark inlärningsmotivation, kan det ha en uppmuntrande inverkan på eleven efter misslyckandet medan vänner, som inte är så motiverade, kan påverka negativt elevens inlärningsmotivation. Det vill säga vänner kan ha en stark inverkan på elevens motivation. Detta gäller både allmänt och speciellt efter misslyckandet. (Kiuru 2018: 129)

Det finns individuella skillnader hur lätt en elev påverkas av sina vänner (Laursen 2017 via Kiuru 2018: 135–136). Till exempel en dålig självkänsla eller problem med andra jämnåriga kan möjliggöra att eleven påverkas lättare av sina vänners negativa inlärningsmotivation (Kiuru 2018: 136). Speciellt elever, som är populära och står i ett centralt läge, påverkar starkt sina vänner (Laursen 2017 via Kiuru 2018: 136). Elever som får mycket stöd av sina föräldrar och lärare, påverkas inte så starkt av sina vänner (Kindermann & Vollet 2014 via Kiuru 2018: 136).

2.4.2 Lärare

Speciellt i början av språkstudier har en lärare ett stort ansvar för att vara en bra språklig förebild, med andra ord datagivare, för sina elever. Framgångsrik språkinläring förutsätter också att en elev på något sätt kan identifiera sig med människor som talar det främmande språket. Och i detta fall är den här personen läraren själv. Läraren är också den person som bedömer och handleder, det vill säga sätter värde på sina elever. Det är också relevant att läraren stöder och uppmuntrar sina elever. (Hammarberg & Svensson 1975: 130)

Enligt nya motivationsteorier påverkar också en lärares sätt att undervisa eleverna. Undervisningen är lyckad när läraren kan anpassa undervisningen efter sina elever. Det är relevant att läraren känner sina elever och kan närma sig eleverna på ett korrekt sätt. Detta har en positiv inverkan på elevernas, och speciellt på de svagare elevernas, motivation och på detta sätt minskar också konflikter. (Salmela-Aro 2018: 17–18) Det är betydande att läraren beaktar alla sina elever som individer och hjälper dem också på en individuell nivå (Hammarberg & Svensson 1975: 133). Ett bra förhållande mellan läraren och eleverna förbättrar också förhållandena mellan eleverna (Lerkkanen & Pakarinen 2018: 190).

Det är betydande att en lärare ger sina elever möjligheter att själva bestämma om saker, och det förbättrar elevernas motivation samt atmosfären i klassrummet (Salmela-Aro 2018: 17). När eleverna aktivt deltar i undervisningen och lyfter fram sina egna åsikter, kan det ha en positiv inverkan på elevernas inlärningsmotivation (Lerkkanen & Pakarinen 2018: 191). När läraren på detta sätt stöder sina elevers autonomi, fungerar det samtidigt också som motiveringsstrategi (Riemer 2013: 172).

Också grupparbeten samt gemensamma sysselsättningar kan förbättra elevers motivation (Schmuck & Schmuck 1971 via Peltonen & Ruohotie 1992: 87). Salmela-Aro (2018: 32) berättar att undervisningen hellre borde betona förståendet och den individuella utvecklingen än utförande och jämförelse mellan elever.

När undervisningen är av god kvalitet, motiverande, har klara regler och förväntningar samt sker i passande tempo, förbättrar det elevers inlärningsmotivation (Salmela-Aro 2018: 18). Nästan allt som sker i undervisningen och en lärare gör, kan ha inverkan på elevernas motivation; undervisningens

innehåll, olika uppgifter, arbetssätt, undervisningsmetoder, elevernas individuella beaktande, betygsättning och feedback är exempel på dessa faktorer som kan påverka elevernas motivation (Peltonen & Ruohotie 1992: 87–88). När läraren omväxlar undervisningens arbetsformer, kan det ha en positiv inverkan på elevernas motivation (Hammarberg & Svensson 1975: 131). Enligt Mustila (1990: 64) hör lärarens undervisning och elevernas inläring, som sker under lektionerna, till korttidsmotivation.

Enligt en ny inlärningsmotivationsteori är det betydande att uppmuntra elever så att de vill delta i olika utmaningar, försöka och arbeta hårt med varandra (Salmela-Aro 2018: 13). Hanna Järvenoja, Kristiina Kurki och Sanna Järvelä (2018: 142) skriver att det förbättrar motivationen när eleverna lyckas med någon uppgift och får positiva erfarenheter. Det är också relevant att en lärare arbetar på detta sätt att eleverna känner framgång och är nöjda med sina språkstudier. Som resultat av framgångskänslan blir eleverna mer motiverade. (Mustila 1990: 43) Enligt studierna korrelerar bättre motivation med bättre resultat (Peltonen & Ruohotie 1992: 33; Ruoholahti 1998: 46).

Det är betydande att en lärare ger sina elever uppgifter som är lämpligt utmanande; uppgifterna får inte vara för lätta eller för svåra. Då har eleverna möjligheter att lyckas och få bra erfarenheter, men först måste de utmana sig själva. Uppgifterna borde också vara varierande och intressanta så att eleverna inte blir uttråkade. (Ruohotie 1998: 39) När eleverna förväntar sig att de kommer att få ett pris när de lyckas, förbättras deras motivation (Peltonen & Ruohotie 1998: 61). I dessa fall är det frågan om inre priser.

En lärare borde vara rättvis mot sina elever och undvika kritik. Läraren borde också stöda sina elever mångsidigt och hitta varje elevs styrkor samt möjligheter tillsammans med eleverna och uppmuntra sina elever att använda dem. (Salmela-Aro 2018: 31). När läraren är tålmodig, uppmuntrande samt stöder sina elever, kan det ha en positiv inverkan på elevernas motivation. Det är betydande att läraren inte är för kritisk och undviker straff. (Ruohotie 1998: 39)

När en lärare lyckas visa sina elever att det är relevant att lära sig kunskaper, som de går igenom under lektioner, och de kommer att behöva dessa kunskaper senare i livet, kan det förbättra elevernas motivation. Det är också betydande att eleverna upplever att undervisningen är meningsfullt och

nyttigt. Läraren kan också ibland ge sina elever små priser när de lyckas. (Ruohotie 1998: 39) I dessa fall är det vanligtvis frågan om yttre priser.

En lärare kan också av sin del påverka sina elever och deras vänskapsförhållanden. Det är relevant att läraren undervisar sina elever sociala kunskaper, det vill säga hur de borde umgås och arbeta med andra människor samt sina vänner. Dessa kunskaper kan hjälpa eleverna med deras mänskliga relationer och på detta sätt förbättra också deras inlärningsmotivation. (Kiuru 2018: 134)

En lärare kan också påverka sina elevers vänskapsförhållanden om hen till exempel märker att en viss grupp har en negativ motivation mot inläringen. I detta fall kan läraren till exempel organisera undervisningen så att elever med lägre motivation måste arbeta med elever som har bättre motivation och försöka förbättra deras motivation på detta sätt. Då kan läraren också fokusera sig på atmosfären i klassrummet. (Kiuru 2018: 134) Både eleverna och läraren har nämligen ett ansvar för atmosfären i klassrummet (Hammarberg & Svensson 1975: 125).

När en lärare själv är motiverad och använder passande undervisningsmetoder, har det en positiv inverkan på elevers motivation (Peltonen & Ruohotie 1992: 95). Lärarens stress påverkar också elevers motivation negativt (Pakarinen, Kiuru & Lerkkanen m.fl. 2010 via Lerkkanen & Pakarinen 2018: 188).

2.4.3 Föräldrar

Mustila (1990: 56–57) påstår att föräldrar har en stark inverkan på sina barns inlärningsmotivation. Samma sak gäller också med tanke på barnens främmandespråksinläring. Om föräldrarna stöder sådan utveckling, är det möjligt att det framkallar och inverkar på sina barns långtidsmotivation. Föräldrarna måste till exempel vara medvetna om hur relevant, nyttigt och värdefullt det är att studera det främmande språket. Mustila skriver också att ”Det är svårt för skolan att förändra ofördelaktig motivationsutveckling hos barnen.”

Högutbildade föräldrar är intresserade av och beredda att stöda samt hjälpa sina barns skolgång (Walker 1976: 162 via Mustila 1990: 56–57). Enligt Mustila (1990: 57) är det också sannolikt att de högutbildade föräldrarna sätter värde på skolan och vill att sina barn också får en hög utbildning, helst högre än de själva har fått. Lågutbildade föräldrar i sin tur nöjer sig med att skaffa sina barn en likadan utbildning som de själva har fått (Cesar 1972: 51–53; Friebe 1977 via Mustila 1990: 57).

Föräldrars förväntningar, värderingar, feedback och handlingssätt har också inverkan på sina barns inlärningsmotivation. Till exempel när föräldrarna själva är framgångsrika, förväntar de sig att sina barn kommer att klara sig bra. Barnen är medvetna om dessa förväntningar och påverkas av dem. Också när föräldrarna tror på sina barns talanger, har det en positiv inverkan på barnens självförtroende och motivation. (Aunola 2018: 211–213) Enligt nya forskningar (Haimovitz & Dweck 2016 via Aunola 2018: 214) kan föräldrarnas negativa feedback påverka starkt och negativt barnens självkänsla och motivation. Också föräldrarnas värderingar påverkar barnens motivation; när föräldrarna sätter värde på skolan, värderar också deras barn skolan och är mer motiverade än barnen vars föräldrar inte uppskattar skolan (Hill & Tyson 2009 via Aunola 2018: 215).

När det är fråga om barns motivation med tanke på språkinläringen, påverkar också föräldrars egna språkkunskaper deras barns motivation (Mustila 1990: 40). Och såsom jag redan presenterade, påverkar föräldrarnas egen utbildningsnivå sina barns motivation med tanke på språkinläringen (Laine 1978: 114–116 via Mustila 1990: 42). Föräldrarna kan också ha framtidsplaner för sina barn, och det kan påverka barnens motivation. I detta fall är det möjligt att barnen gör sina hemuppgifter av tvång eller för att behaga sina föräldrar. (Mustila 1990: 54)

Salmela-Aro (2018: 18–19) berättar att föräldrar har en stor inverkan på sina barns motivation och inläring. När föräldrarna stöder sina barns självständighet, förbättrar det barnens motivation. Föräldrarna och deras barn borde ändå hitta den rätta balansen med tanke på stödet av självständighet; ibland behöver barnen till exempel mer stöd än vanligt och föräldrarna borde kunna reagera på det. Föräldrarnas positiva attityd, intresse och passande stöd påverkar barnens motivation positivt. Enligt Winterbottoms undersökning (1958 via Mustila 1990: 57) har mödrarna till högmotiverade pojkar ”börjat fostra sina barn till självständighet mycket tidigare än mödrarna till lågmotiverade pojkar”.

Om föräldrar kontrollerar och begränsar sina barn för mycket till exempel i hemuppgiftssituationer, är det möjligt att det har en negativ inverkan på barnens motivation (Pomerantz, Moorman & Litwack 2007; Trautwein, Niggli, Schnyder & Ludtke 2009 via Aunola 2018: 216). Också när föräldrarna utövar påtryckningar, gör barnen sina hemuppgifter tvungna av sina föräldrars vilja och inte av sin egen vilja eller motivation, och det påverkar motivationen negativt (Pomerantz & Grolnick & Price 2005 via Aunola 2018: 217).

När föräldrar och skolan samarbetar, har det en positiv inverkan på barns motivation. Detta samarbete kan till exempel innehålla föräldramöten, deltagande i skolans händelser eller bara kontakt mellan föräldrar och lärare. På detta sätt ser barnen att deras föräldrar sätter värde på skolan och är intresserade av deras skolgång samt välmående, och det har en positiv inverkan på barnens inlärningsmotivation. Det är också lättare att ta hänsyn till barnens möjliga problem eller utmaningar när föräldrarna och skolan samarbetar. (Aunola 2018: 222) Och när föräldrarna står i stark växelverkan med sina barn och uppmuntrar dem, vet barnen att deras föräldrar är intresserade av deras saker. Det har också inverkan på barnens motivation. (Pulkkinen 1977 via Peltonen & Ruohotie 1992: 91)

Enligt Ruohoties forskning (1985 via Peltonen & Ruohotie 1992: 92) inverkar mödrar speciellt på pojkars skolmotivation. När mödrarna är uppmuntrande, förbättrar det både flickors och pojkars skolmotivation. När fäder är uppmuntrande, inverkar det både flickornas och pojkarnas motivation, men det har större inverkan på pojkarnas motivation. När det är fråga om pojkarnas motivation, förbättrar det ofta motivationen om föräldrar utövar påtryckning samt kräver mycket av dem. Också föräldrarnas positiva feedback och uppmuntran förbättrar barnens motivation (Furrer & Skinner 2003 via Aunola 2018: 218).

Såsom en lärare har föräldrar ett stort ansvar för att lära sina barn sociala kunskaper, det vill säga hur deras barn umgås lyckat med andra människor och sina vänner. Positiva och lyckade vänskapsförhållanden kan nämligen framkalla bättre inlärningsmotivation. (Kiuru 2018: 134)

3 ANALYS OCH RESULTAT

Såsom jag redan i avsnitt 1.2 tog fram, utarbetade jag min egen enkät för informanterna. I enkäten har jag olika slags frågor rörande motivation och svenska i skolan. Jag har utarbetat enkäten med hjälp av min teoretiska bakgrund så att enkäten blir mångsidig samt innehåller frågor om alla relevanta saker. Informanterna svarade på olika slags öppna och slutna frågor samt frågor där de måste välja det passande alternativet på skalan. Enkäten är finskspråkig. I slutet av min studie har jag min enkät som en bilaga (se bilagan). I detta kapitel tolkar och analyserar jag mina informanternas svar. Jag gör en kvalitativ innehållsanalys men jag använder också den kvantitativa forskningsmetoden när jag tolkar svaren. Det betyder att jag åskådliggör mina resultat också numeriskt för att ge en bättre helhetsbild. Jag använder också olika slags tabeller i min analysdel som illustrerar mina resultat på ett visuellt sätt.

I detta kapitel kommer jag att svara på mina forskningsfrågor. Mina forskningsfrågor är följande:

- 1) Hurdan motivation har nioklassare för svenska som skolämne?
- 2) Vilka olika faktorer påverkar motivationen?

Jag lät eleverna utföra min enkät i en skola som ligger i Norra Österbotten i början av september 2020. Där fyllde tre nioklasser i enkäten under deras svensklektioner. På grund av coronaviruset kunde jag själv tyvärr inte vara på plats i skolan. Det var nämligen förbjudet för gäster att komma till skolan på besök. Men till all lycka fick jag stor hjälp av skolan och dess svensklärare och kunde låta eleverna utföra enkäten trots allt.

3.1 Informanterna

Jag har sammanlagt 64 informanter som svarade på min enkät. 29 informanter är flickor och 31 pojkar. Jag har också 4 informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgupp. Av dessa fyra informanter vill jag ta fram att det är svårt att säga om de har svarat sanningsenligt eftersom de också har skrivit något ”roligt” efter sina svar. Förstås kan det vara svårt för nioklassare att identifiera sig

med någon könsgrupp eller berätta om det för någon annan. Och i detta fall kan det vara lättare för nioklassare att skämta om saken samtidigt. Men jag måste också vara kritisk och studera saken ur en annan synvinkel. Det kan nämligen också vara så att informanterna inte har orkat svara på ett rätt sätt eller ansett att de är lustiga om de svarar på frågan på detta sätt. I alla fall kommer jag att tala om dessa fyra informanter som informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp.

63 informanter har svarat att de har finska som modersmål. En informant har inte svarat på frågan alls. Kanske har informanten helt enkelt glömt att svara på frågan eller inte velat berätta svaret även om jag har fler alternativ och en tom plats för informanternas eget svar. I alla fall tror jag att denna sak inte kommer att spela någon betydande roll i mina forskningsresultat.

3.2 Motivation till svenska som skolämne

Efter jag lät mina informanter utföra min enkät och började gå igenom svaren och analysera dem, märkte jag att jag borde ha haft en direkt fråga om informanternas motivation till svenska som skolämne. Svaret på det är nämligen en av de viktigaste sakerna i denna studie. Det var ändå för sent att korrigera saken. Jag bestämde att indela informanterna i en positiv och negativ grupp enligt deras svar i enkäten om svenskans trevlighet och nödvändighet. Förstås tar jag också hänsyn till informanternas svar och kommentarer i enkätens öppna frågor.

Snabbt märkte jag också att det är omöjligt att indela vissa informanter antingen i en positiv eller negativ grupp. Till följd av det bestämde jag göra en grupp till för informanter som inte kan säga om det är trevligt att studera svenska eller inte. I 7 fall kan informanterna nämligen inte säga om det är trevligt att studera svenska eller inte utan de svarar bara ”jag vet inte” på frågan ”Anser du att det är trevligt att studera svenska?”. Förstås tar jag också hänsyn till dessa informanternas svar om svenskans nödvändighet men jag anser att trevligheten har större inverkan på motivation än nödvändigheten.

Tabell 1. Informanternas indelning i en positiv, negativ och neutral motivationsgrupp.

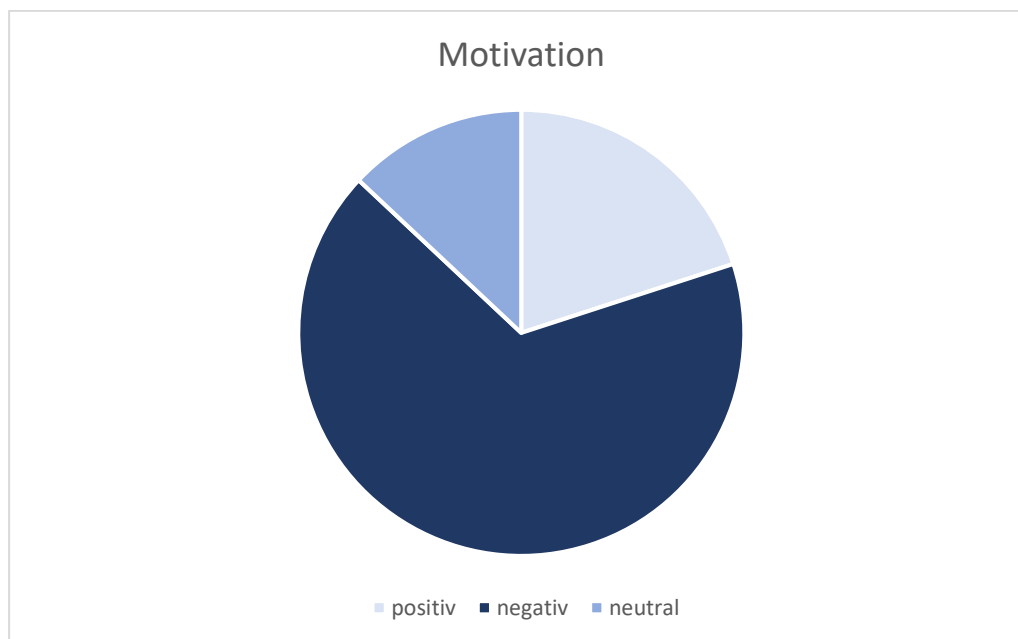
TREVLIGHET	NÖDVÄNDIGHET	MOTIVATION
trevligt	nödvändigt	positiv
otrevligt	onödvändigt	negativ
otrevligt	nödvändigt	negativ
kan inte säga	nödvändigt eller onödvändigt	neutral
trevligt	onödvändigt	neutral

Det är klart att informanten har bra motivation till svenska som skolämne om hen är av den åsikten att det är både trevligt och nödvändigt att studera svenska. Och tvärtom om informanten anser att det är både otrevligt och onödvändigt att studera svenska, har informanten dålig motivation. Det är inte antagligt att informanten har positiv motivation om hen inte tycker om skolämnet hen studerar även om det skulle vara nödvändigt. Och för den skull är motivationen dålig i detta fall. Om informanten inte kan säga om det är trevligt att studera svenska eller inte, är motivationen neutral utan avseende på hens åsikt om svenskans nödvändighet. När informanten anser att det är trevligt att studera svenska men inte nödvändigt, är motivationen neutral. Till exempel jag själv gillade att studera musik i gymnasiet även om jag inte ansåg att det är nödvändigt för mig, och då hade jag neutral motivation till att studera musik.

Förstås beror det också på uttolkaren hur man skulle indela informanterna i dessa tre grupper. Någon annan kunde kanske indela informanterna på olika sätt eftersom det inte är entydigt att indela informanterna i grupper. Men jag själv tolkar svaren enligt mina egna erfarenheter och indelar informanterna på detta sätt i denna studie. Också enligt Salmela-Aro (2018: 13) påverkar intresse för ämnet samt viktighet och nödvändighet inlärningsmotivationen.

Enligt min enkät har 13 informanter, det vill säga 20 procent av informanterna, positiv motivation till svenska som skolämne. 43 informanter, med andra ord 67 procent, har negativ motivation till svenska. Av alla informanter har 8, det vill säga 13 procent, neutral motivation till svenska som skolämne.

Tabell 2. Informanternas motivation till svenska som skolämne.

Tabellen visar att den största delen av informanterna har negativ motivation till svenska som skolämne. Också enligt Bengtsson (2013: 9) har finländare i allmänhet relativt negativa attityder till svenska som skolämne, och det finns mycket diskussion om så kallad tvångssvenska. Och förstås påverkar dessa negativa attityder också motivation negativt. Om jag jämför resultatet i denna studie med mina resultat i min kandidatavhandling, skiljer resultaten sig från varandra. Enligt min kandidatavhandling (Tuomikoski 2017: 18) har sjätteklassare nämligen bra attityd till svenska som skolämne. Och jag antar att attityder och motivation till stor del går hand i hand. Men förstås kan också åldern påverka saken; till exempel ju äldre barn är desto sämre är attityd och samtidigt motivation till svenska som skolämne. Men det är bara min egen analys.

11 av alla kvinnliga informanter (38 procent) har bra motivation till svenska som skolämne. 14 kvinnliga informanter, det vill säga 48 procent, har dålig motivation till svenska. Bara 4 flickor, med andra ord 14 procent, har neutral motivation till svenska som skolämne. Nästan hälften av de kvinnliga informanterna har således bra motivation till svenska som skolämne. Om jag jämför dessa kvinnliga informanters resultat med alla informanters resultat, märker jag att flickor har mycket bättre motivation till svenska jämfört med den genomsnittliga motivationen. Av alla informanter har bara 13 informanter positiv motivation till svenska som skolämne. Och av dessa 13 informanter är 11 informanter flickor, det vill säga 85 procent.

Bara 2 av alla manliga informanter, det vill säga 6 procent, har bra motivation till svenska som skolämne. 25 av de manliga informanterna, med andra ord 81 procent, har negativ motivation till svenska. 4 pojkar, det vill säga 13 procent, har neutral motivation till svenska som skolämne. Den största delen av alla manliga informanter har således dålig motivation till svenska som skolämne. Om jag jämför dessa manliga informanters resultat med alla informanters resultat, märker jag att pojkarna har mycket sämre motivation till svenska jämfört med den genomsnittliga motivationen. Och när jag jämför pojkarnas resultat med flickornas resultat, kommer det fram att flickorna har mycket bättre motivation till svenska som skolämne än pojkarna. Av 13 informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne är bara 2 informanter, med andra ord 15 procent, manliga.

Alla 4 informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har dålig motivation till svenska som skolämne. Om jag jämför dessa resultat med alla informanters resultat, märker jag att informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har den sämsta motivationen till svenska som skolämne.

3.3 Vitsord i svenska och nöjdhet med det

I genomsnitt har flickor fått vitsordet 8,25 och pojkar 7,25 i svenska. De informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har i genomsnitt fått vitsordet 7. Såsom mina resultat visar, har informanter som är flickor också bättre framgång i sina svenskstudier än pojkar och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp. Det verkar vara så att bra motivation korrelerar med bra vitsord; positiv motivation påverkar framgången positivt och vice versa påverkar bra vitsord motivationen positivt.

Informanter som har bra motivation till svenska som skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 9,1 i svenska. Dessa informanter som har dålig motivation till svenska har i genomsnitt fått vitsordet 7,1. Informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 8,4 i svenska. Också dessa resultat stöder tolkningen av att motivation och framgång korrelerar med varandra.

49 av informanterna är nöjda med sitt vitsord, 13 av informanterna är inte nöjda och 2 informanter kan inte säga om de är nöjda eller inte. Nästan alla kvinnliga informanter, det vill säga 26 av 29, är nöjda med sitt vitsord. Av de manliga informanterna är bara två tredjedelar, med andra ord 19 av 31, nöjda med sitt vitsord. Alla informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är nöjda med sitt vitsord. Mina resultat visar att flickor är nöjdare med sitt vitsord än pojkar. Och såsom jag redan tidigare tog fram, har flickorna också i genomsnitt bättre vitsord än pojkarna.

Svar på min enkät visar att många pojkar säger att deras vitsord också kunde vara bättre, och därför är de inte nöjda med vitsordet. Många pojkar säger också att de inte behöver bättre vitsord än de har nu. En flicka förklarar att hon inte är nöjd med vitsordet men svenska är svårt för henne. Bara en flicka säger att vitsordet inte spelar någon roll för henne. Det verkar vara så att pojkarna inte orkar arbeta tillräckligt hårt för bättre vitsordet även om de inte är nöjda med sitt vitsord. Det ser också ut att pojkar accepterar lägre resultat lättare än flickor.

Resultatet visar också att alla informanter som har bra motivation till svenska som skolämne är nöjda med sitt vitsord. Av de informanter som har dålig motivation till svenska som skolämne är 29 nöjda, 12 onöjda och 2 vet inte om de är nöjda eller inte med sitt vitsord. Av de informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne är 7 nöjda och bara en informant inte nöjd med sitt vitsord. Det verkar vara så att vitsordet kanske inte spelar så stor roll för de informanter som antingen har dålig eller neutral motivation till svenska än för de informanter som har bra motivation till svenska. Och på detta sätt kan dessa informanter vara lättare nöjda också med lägre resultat.

3.4 Informanternas kontakt med svenska språket via sina släktingar

17 av alla informanter har kontakt med svenska språket via sina släktingar. Dessa släktingar är mamma eller hennes släkt, kusiner, faster, far- och morföräldrar eller deras syskon eller föräldrar, systers make, kusins maka och föräldrars kusiner. Dessa släktingar bor eller har bott eller fötts i Sverige, har varit krigsbarn eller är finlandssvenska. Några släktingar har också svenska vänner.

Både dessa informanter som har kontakt med svenska språket via sina släktingar och informanter som inte har någon kontakt med svenska via sina släktingar har i genomsnitt fått vitsordet 7,7. Enligt resultatet spelar det således inte någon roll med tanke på vitsordet om informanten har kontakt med svenska språket via sina släktingar eller inte. Bara 5 informanter av alla 17 informanter som har kontakt med svenska språket via sina släktingar har positiv motivation till svenska som skolämne. Kontakten med svenska språket via släktingar har således inte någon viss inverkan på informanternas motivation till svenska som skolämne.

3.5 Åsikter om svenskans trevlighet

14 av informanterna, det vill säga 22 procent, anser att det är trevligt att studera svenska i skolan. Av dessa 14 informanter är 11 informanter (79 procent) flickor och 3 informanter, det vill säga 21 procent, pojkar. Resultatet visar att det finns en stor skillnad mellan de kvinnliga och manliga informanternas åsikter om svenskans trevlighet. Nästan samma skillnad kommer fram i avsnitt 3.2 rörande flickornas och pojkarnas motivation till svenska som skolämne.

43 informanter, med andra ord 67 procent, är av den åsikten att det är otrevligt att studera svenska. 7 informanter, det vill säga 11 procent, kan inte säga om det är trevligt eller otrevligt att studera svenska. Resultatet visar att över hälften av informanterna anser att svenska är otrevligt att studera. Och såsom jag redan i avsnitt 3.2 presenterade, korrelerar trevligheten och motivationen starkt med varandra. Med andra ord är resultaten i trevligheten och motivationen nästan samma. Den samma sak är det med det genomsnittliga vitsordet; såsom jag redan i avsnitt 3.3 tog fram, korrelerar det genomsnittliga vitsordet med motivationen. Och därför korrelerar det genomsnittliga vitsordet också med trevligheten.

Informanter som gillar att studera svenska skriver att svenska är lätt eller lättare att studera än engelska, svenska är ett trevligt språk eftersom man kan det, det är trevligt att lära sig nya språk eller saker, det är viktigt att studera svenska eftersom det är Finlands andra språk eller med tanke på framtiden, svenska låter vackert och svenska är intressant. Enligt Mustila (1990: 64) är det fråga om långtidsmotivation när det har med en elevs vilja och intresse för att studera språk att göra.

Dessa informanter som inte gillar att studera svenska skriver följande saker; engelska är lättare eller viktigare än svenska, svenska är svårt, onödigt, tråkigt eller ointressant, svenska är tråkigt eftersom man inte kan det, det finns massor av saker som man måste göra eller minnas, det är stressande att studera svenska, man blandar svenska med engelska eller med andra språk, andra språk är nyttigare att studera än svenska, man har inte motivation att studera svenska eller man tycker inte om lärarens undervisningsmetoder. Andra saker som har inverkan på informanternas motivation är till exempel ämnen, dagen, sällskapet och humöret.

Enligt undersökningsprojektet Svenska i toppen (Kajander 2010) tycker eleverna inte om att studera svenska. Många anser att svenska är tråkigt och ett ointressant språk att studera. Många är också av den åsikten att det är onödigt att studera svenska eftersom man också kan klara sig med engelska språket. En del anser också att svenskans obligatorium försämrar deras motivation för att lära sig svenska. Också McDonough (1981 via Mustila 1990: 34) skriver att elevens energi, lust och uthållighet att lära sig och gå i skolan påverkar hans inlärningsmotivation. Andra saker som har inverkan på elevens motivation är till exempel elevens intresse och motiv för skolgång och språkinläring.

3.6 Åsikter om svenskans lätthet

Bara 12, med andra ord 19 procent, av alla informanter är av den åsikten att svenska är ett lätt språk. Det finns en stor skillnad mellan kön också i detta fall. Av dessa 12 informanter som anser att svenska är ett lätt språk är 10 informanter, med andra ord 83 procent, flickor och bara 2, det vill säga 17 procent, pojkar. Enligt 23 informanter, det vill säga 36 procent, är svenska ett svårt språk. Resten av informanterna, med andra ord 29 informanter och 45 procent, kan inte säga om svenska är ett lätt eller svårt språk att studera.

Av alla kvinnliga informanter anser 10, med andra ord 34 procent, att svenska är ett lätt språk. Sammanlagt 28 procent, det vill säga 8 flickor, anser att svenska är ett svårt språk. Resten 11 kvinnliga informanter (38 procent) kan inte säga om svenska är ett lätt eller svårt språk. I stort sett anser en

tredjedel av flickorna att svenska är lätt, lite färre än en tredjedel av flickorna att svenska är svårt och lite fler än en tredjedel av flickorna att svenska är lagom lätt eller svårt.

På motsvarande sätt anser 2, det vill säga 6 procent, av alla manliga informanter att svenska är ett lätt språk. Sammanlagt 42 procent, med andra ord 13 pojkar, anser att svenska är ett svårt språk. Resten 16 manliga informanter (52 procent) kan inte säga om svenska är ett lätt eller ett svårt språk. I stort sett anser bara ett par pojkar att svenska är lätt, lite färre än hälften av pojkarna att svenska är svårt och lite fler än hälften av pojkarna att svenska är lagom lätt eller svårt.

Av dessa 4 informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp anser 2 informanter att svenska är ett svårt språk. De andra 2 av dessa informanter kan inte säga om svenska är ett lätt eller svårt språk. I stort sett anser hälften av informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp att svenska är svårt och den andra hälften att svenska är lagom lätt eller svårt.

Det finns en stor skillnad mellan de kvinnliga och manliga informanterna rörande svenskas lätthet som skolämne. Enligt resultatet är svenska mycket lättare för flickorna än för pojkarna och för informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp. För pojkar och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är svenska ungefär lika svårt.

Den största delen, 9 av 12 (75 procent) av dessa informanter som anser att svenska är ett lätt språk har också bra motivation till svenska som skolämne. Dessa samma 9 informanter som både anser att svenska är lätt och har bra motivation till svenska som skolämne är 8 informanter flickor. Såsom det kom fram i avsnitt 3.2, har flickorna bättre motivation till svenska som skolämne. Som resultat av det verkar det vara så att lätthet och motivation korrelerar med varandra. Det skulle också vara begripligt.

Om lätthet och motivation korrelerar med varandra, korrelerar lätthet också med det genomsnittliga vitsordet. Det kom nämligen fram i avsnitt 3.3 att motivation korrelerar med det genomsnittliga vitsordet. Såsom det kom fram i avsnitt 3.3, har flickorna i genomsnitt fått bättre vitsord än pojkarna. Och i detta avsnitt kom det fram att svenska är mycket lättare för flickorna än för pojkarna. Mina resultat visar också att dessa informanter som anser att svenska är lätt har i genomsnitt fått vitsordet 9. Och dessa informanter som är av den åsikten att svenska är svårt har i genomsnitt fått vitsordet 6,9.

Enligt resultatet är det således så att lättheten, motivationen och det genomsnittliga vitsordet korrelerar med varandra. Flickors åsikt om lätt svenska kan kanske förklaras med deras bättre motivation och framgång i sina svenska studier. Om pojkar hade bättre motivation och framgång i sina svenska studier, skulle de också troligtvis vara av den åsikten att svenska är ett ganska lätt språk.

I min enkät har jag också en fråga om argumenteringar varför svenska är lätt eller svårt. Mina informanter skriver följande saker: främmande språk är svåra för mig, det är svårt att tala svenska, jag har (ingen) motivation att studera svenska, svensk grammatik eller svenska ord är svåra eller lätta, svenska är trevligt att studera, svenska är onödvändigt eller svårt, det finns för många saker som jag måste minnas och det är trevligt att svenska påminner om finska eller engelska. Många skriver också att det beror på saken om svenska är lätt eller svårt. Också enligt Laine (1978: 108–113 via Mustila 1990: 50) vill eleven inte studera språket om hen tror att hen inte kan det.

3.7 Åsikter om svenskans nödvändighet

23 informanter, med andra ord 36 procent, är av den åsikten att svenska är ett nödvändigt språk att lära sig. 38 informanter, det vill säga 59 procent, anser att svenska inte är ett nödvändigt språk för dem. Det finns också 3 informanter (5 procent) som inte kan säga om svenska är ett nödvändigt eller onödvändigt språk. Över hälften av informanterna anser således att svenska inte är ett nödvändigt språk för dem. Och flera än en tredjedel av informanterna anser att svenska är nödvändigt för dem även om bara 20 procent av informanterna har bra motivation till svenska som skolämne.

Av dessa 23 informanter som anser att svenska är nödvändigt är 16, med andra ord 70 procent, flickor och 7, det vill säga 30 procent, pojkar. Resultatet visar att det finns en stor skillnad mellan de kvinnliga och manliga informanterna igen. I följande stycken ska jag fördjupa mig mer i dessa skillnader mellan flickorna och pojkarna och förklara mina resultat.

16 av alla 29 flickor, med andra ord 55 procent, anser att svenska är ett nödvändigt språk. På motsvarande sätt är 7 av alla 31 pojkar, 23 som ett procenttal, av den åsikten att svenska är ett

nödvändigt språk för dem att studera. Resultatet visar att över hälften av de kvinnliga informanterna och färre än en fjärdedel av de manliga informanterna anser att svenska är nödvändigt för dem.

Det är självklart att nödvändighet har inverkan på motivation och samtidigt med det genomsnittliga vitsordet. Nödvändighet är nämligen en av de två grunder för informanternas indelning i en positiv, negativ och neutral motivationsgrupp. Enligt min enkät är alla 13 informanter som har bra motivation till svenska som skolämne av den åsikten att svenska också är nödvändigt. Det finns också 4 av 8 informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne som anser att svenska är nödvändigt. Bara 6 av 43 informanter som har negativ motivation till svenska är av den åsikten att svenska är nödvändigt. Indelningen och korrelationen kan man också se i tabell 1 i avsnitt 3.2.

I min enkät har jag också en fråga om argumenteringar varför svenska är nödvändigt eller onödvändigt. Först tar jag fram informanternas argumenteringar varför svenska är nödvändigt för dem. Informanterna skriver att svenska är nödvändigt när man reser, i arbetslivet, i framtiden, i blivande studier och eftersom svenska kan komma fram i olika slags situationer. De skriver också att språk alltid är viktiga och nyttiga och att svenska är Finlands andra officiella språk. Mustila (1990: 53) skriver om samma saker i sitt verk. Han skriver att finländare till exempel kan behöva svenska språket i sitt arbete. Svenska är också Finlands andra inhemska språk vilket betyder att statliga tjänstemän åtminstone borde kunna svenska.

Det är fråga om den instrumentella motivationen när en elev vill lära sig språket eftersom hen tror att hen kommer att ha nytta av dessa språkkunskaper senare i livet. Sådan nytta kan till exempel vara framgång i ett blivande arbete. Eleven anser således att hen kommer att ha praktisk nytta av språket och studerar det för den skull. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 45) Mina informanter påverkas således av den instrumentella motivationen i detta fall.

Sedan tar jag fram mina informanternas argumenteringar varför svenska är onödvändigt för dem. Informanterna skriver att svenska är onödvändigt eftersom man alltid klarar sig med engelska, man inte troligtvis kommer att behöva den i framtiden, man inte studerar finska som ett obligatoriskt ämne i Sverige, man inte har nyttiga erfarenheter rörande svenska språket och svenska är tråkigt. Det är fråga om korttidsmotivation när det har att göra med en elevs lust att studera svenska eller delta i klassundervisningen (Mustila 1990: 64).

Näst tar jag reda på om informanternas kontakt med svenska via sina släktingar har inverkan på deras åsikt om svenskans nödvändighet. Såsom det redan kom fram i början av detta avsnitt, är svenska nödvändigt enligt 23 informanter. 8 av dessa 23 informanter, det vill säga 35 procent, har också kontakt med svenska språket via sina släktingar. Det verkar vara så att kontakt med svenska språket via släktingar inte har någon betydande inverkan på informanternas åsikt om svenskans nödvändighet. Det är ändå möjligt att kontakten har inverkan på någon informants åsikt. Men det är klart att kontakten inte spelar någon betydande roll med tanke på alla informanter som har kontakt med svenska språket via sina släktingar.

3.8 Erfarenheter om svenskans användning utanför skolan

12 informanter, med andra ord 19 procent, skriver att de har haft nytta av svenska utanför skolan. Av dessa 12 informanter är 9 (75 procent) sådana informanter som har bra motivation till svenska som skolämne. Resten 52 informanter, det vill säga 81 procent, har inte haft nytta av svenska utanför skolan. Ungefär en femtedel av informanterna har således använt svenska utanför skolan. Informanter som har använt svenska utanför skolan skriver att de har använt svenska när de har spelat, varit med sina kompisar eller släktingar, rest, lyssnat på radio eller tittat på television eller läst olika slags förpackningar.

9 av 13 informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne har använt svenska utanför skolan. Det gör sammanlagt 69 procent av dessa informanter. Det är således möjligt att nytta av svenska språket utanför skolan korrelerar med bra motivation och bättre framgång i studierna. Och på detta sätt påverkar det också informanternas motivation positivt. Saken kan också fungera tvärtom; dessa informanter som har bra motivation till svenska och behärskar språket bättre vill kanske också använda språket frivilligt och söka sig till vissa situationer där de kan använda språket. Enligt Mustila (1990: 54) har det i en hög grad en instrumentell betydelse för eleven när hen kan målspråket; på grund av sina språkkunskaper har eleven möjligheter att läsa tidningar och böcker, lyssna på radio, titta på TV eller kommunicera med någon utlänning.

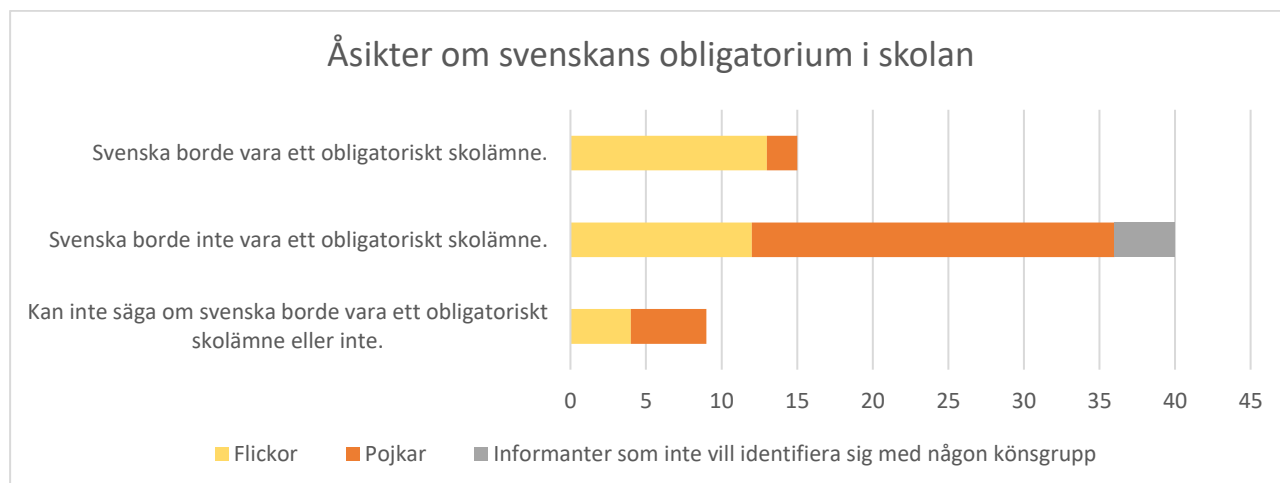
11 av 12 dessa informanter som har haft nytta av svenska utanför skolan anser också att svenska är ett nödvändigt språk. Det är således klart att nytta av svenska utanför skolan och åsikt om svenskans nödvändighet korrelerar starkt med varandra. Och det är logiskt; om man har bra och betydelsefulla erfarenheter om användning av svenska utanför skolan, är det klart att det också har en positiv inverkan på åsikten om svenskans nödvändighet. På samma sätt påverkar det också motivationen positivt.

6 av 12 informanter som har haft nytta av det svenska språket utanför skolan har kontakt med svenska språket via sina släktingar. Resultatet visar att hälften av informanterna har använt svenska med sina släktingar eller via dem. Andra 6 informanter har använt svenska i något annat sammanhang som jag listade redan tidigare. Det är således klart att kontakt med det svenska språket via släktingar ökar svenskans användning utanför skolan. Det kan också ha en positiv inverkan på motivationen.

3.9 Borde svenska vara ett obligatoriskt skolämne?

Enligt svar på min enkät anser 15 informanter, med andra ord 23 procent, att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne. I Magmas (2008: 3) opinionsundersökning är 50 procent av informanterna helt eller delvis av den åsikten att undervisningen i svenska också i fortsättningen borde vara obligatoriskt i grundskolan i Finland. Om jag jämför mina resultat med Magmas resultat, är 23 procent lågt jämfört med 50 procent. Med andra ord är det bara en liten del av mina informanter som anser att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne jämfört med Magmas informanter. Enligt 40 av mina informanter, 63 procent, borde svenska inte vara ett obligatoriskt skolämne. 9 av informanterna, det vill säga 14 procent, kan inte säga om svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne eller inte.

Tabell 3. Informanternas åsikter om svenskans obligatorium i skolan.

Det finns skillnader mellan de kvinnliga och manliga informanternas åsikter rörande svenskans obligatorium i skolan. Av dessa 15 informanter som anser att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne är 13 (87 procent) flickor och 2, med andra ord 13 procent, pojkar. Flickorna är således mycket positivare till svenskans obligatorium än pojkarna. Av dessa 40 informanter som anser att svenska inte borde vara ett obligatoriskt skolämne är 12, det vill säga 30 procent, flickor, 24, med andra ord 60 procent, pojkar och 4 (10 procent) informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp. Av 9 informanter som inte kan säga om svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne eller inte är 4, 44 procent, flickor och 5, det vill säga 56 procent, pojkar. I följande avsnitt ska jag ta reda på faktorer som har inverkan på informanternas åsikter rörande svenskans obligatorium.

I min enkät har jag en fråga om argumenteringar varför svenska borde eller inte borde vara ett obligatoriskt skolämne. Först tar jag fram informanternas argumenteringar varför svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne. Informanterna skriver att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne eftersom många kan behöva svenska i framtiden eller till exempel när man reser, svenska är Finlands andra officiella språk, Sverige är Finlands grannland, det är nyttigt att lära sig nya språk och saker och svenska är lätt. Informanterna skriver också att det finns massor av svenskspråkiga människor i Finland och det är viktigt att man kan kommunicera på samma språk. Det kommer också fram i argumenteringar att det svenska språket är en del av det finska samhället och bildningen. Samma sak kommer fram i Magmas (2008: 3) opinionsundersökning där 74 procent av informanterna är helt eller delvis av den åsikten att det svenska språket är en väsentlig del av det finska samhället.

Sedan tar jag fram informanternas åsikter varför svenska inte borde vara ett obligatoriskt skolämne. Informanterna skriver att svenska inte borde vara ett obligatoriskt skolämne eftersom svenska är onyttigt, man alltid och i alla platser klarar sig med engelska och man hellre lärde sig och fördrev tiden med någonting annat. Det finns ändå mer och mångsidigare motiv att lära sig svenska än inte lära den. Troligtvis har dessa argumenteringar mot obligatorium också någonting med dålig motivation och brist på intresset att göra.

Av dessa 13 informanter som har bra motivation till svenska som skolämne anser 10 informanter att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne. Det är 77 procent. Det är således klart att motivationen och åsikten om svenskans obligatorium korrelerar med varandra. Det vill säga om man har bra motivation till svenska som skolämne, anser man också att svenska är nyttigt och den borde vara ett obligatoriskt skolämne i skolan – och samma sak tvärtom.

Informanter som anser att svenska borde vara ett obligatoriskt skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 8,9 i svenska. Informanter som anser att svenska inte borde vara ett obligatoriskt skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 7,2 i svenska. Dessa informanter som inte kan inte säga om svenska borde eller inte borde vara ett obligatoriskt skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 8,1 i svenska. Dessa genomsnittliga vitsord visar klart att åsikten om svenskans obligatorium och det genomsnittliga vitsordet har inverkan på varandra. Dessa två faktorer korrelerar således på samma sätt som motivationen och åsikten om svenskans obligatorium korrelerar med varandra.

3.10 Är det viktigt att Finland hör till de nordiska länderna?

32 informanter, med andra ord 50 procent, anser att det är viktigt att Finland hör till de nordiska länderna. Ingen av informanterna är av den åsikten att det inte är viktigt att Finland tillhör Norden. Den andra hälften av informanterna kan inte säga om det är viktigt att Finland hör till de nordiska länderna. I Magmas (2008: 7) undersökning är nästan alla informanter, 93 procent, helt eller delvis av samma åsikt att det är viktigt att höra till Norden och ha en nordisk identitet. Om jag jämför mina resultat med Magmas resultat, är 50 procent låg jämfört med 93 procent. Med andra ord är det mycket

mindre viktigt för mina informanter att Finland hör till Norden än för informanterna i Magmas undersökning.

Av dessa 32 informanter som är av den åsikten att det är viktigt att Finland tillhör Norden är 15, det vill säga 47 procent, flickor och 16, med andra ord 50 procent, pojkar. Också en informant som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är av denna åsikt. Resultatet visar att det är lika viktigt för de kvinnliga och manliga informanterna att Finland hör till de nordiska länderna.

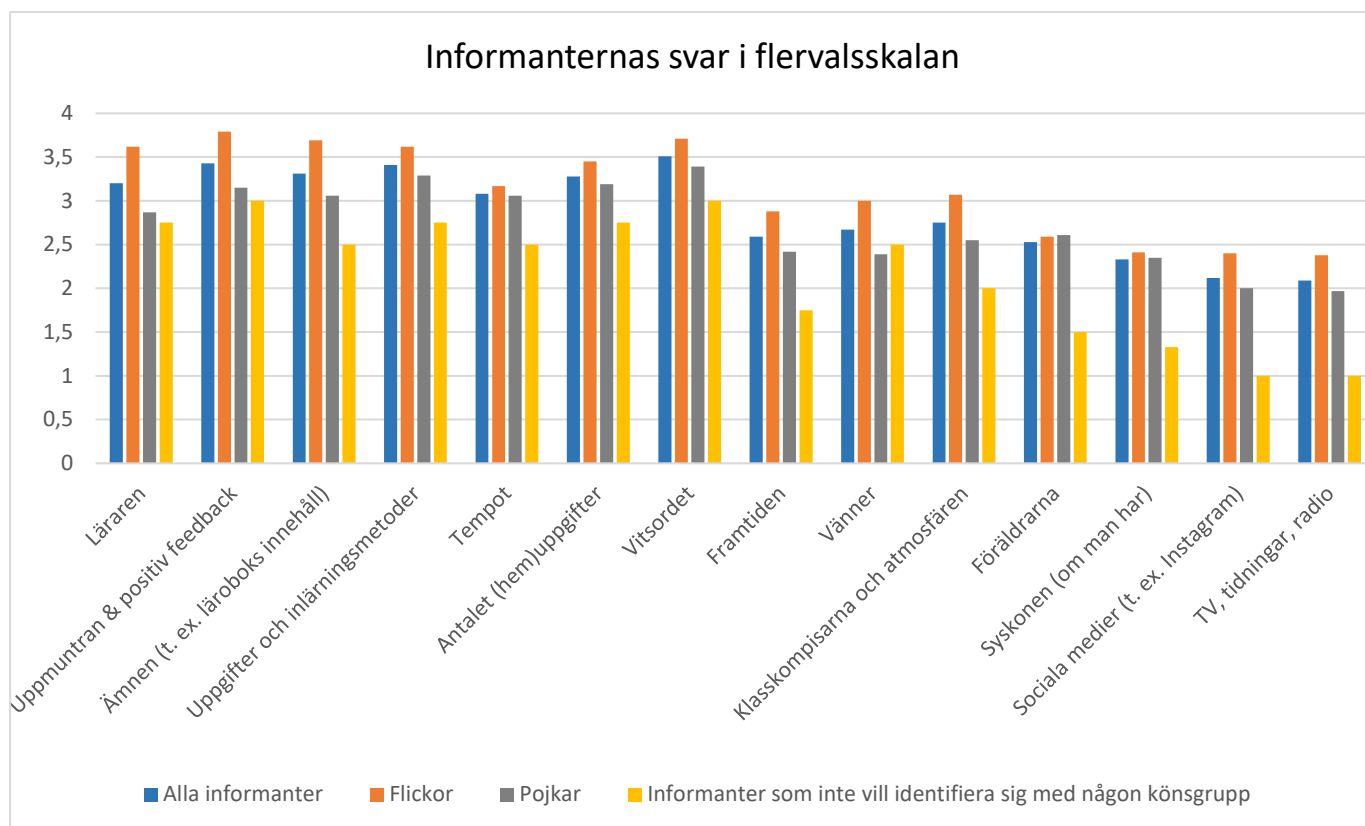
I min enkät har jag också en fråga om argumenteringar varför det är viktigt att Finland tillhör de nordiska länderna. Informanterna skriver följande saker: man får resa i de nordiska länderna utan visum eller pass, samhörighetskänslan med de andra nordborna är en viktig sak, det är tryggt att höra till Norden, vi har bra levnadsförhållanden, skolor och hälsovård här i Norden, vi har en fin natur och samarbetet mellan de nordiska länderna är en viktig sak. Det är lätt att märka att det är en viktig sak för informanterna att Finland hör till de nordiska länderna. Samma saker kommer fram i Mustilas (1990: 53) undersökning. Han skriver att svenska är ett centralt språk i Norden. Och så länge som finländare är färdiga att använda svenska i samarbetet med andra nordiska länder, betraktas finländare som nordbor. Svenska språket har således också med samhörighetskänslan att göra.

3.11 Olika faktorer som påverkar informanternas motivation till svenska som skolämne

I min enkät finns två frågor om olika faktorer inverkan på informanternas motivation till svenska som skolämne. I följande avsnitt presenterar jag den första frågan och dess resultat. Där finns en flervalsskala som innehåller olika faktorer, och informanterna måste välja det passande alternativet på skalan 1–5. Ju större numret är på skalan, desto större inverkan har det på motivationen. I avsnitt 3.11.2 presenterar jag den andra frågan och dess resultat. Där finns olika påståenden, och informanterna måste välja det passande alternativet ”ja” eller ”nej” i varje fråga. I varje fråga har en del av informanterna också svarat ”jag vet inte”. För den skull accepterar jag också det som ett alternativ.

3.11.1 Flervalsskalan

Tabell 4. Informanternas svar i flervalsskalan med tanke på olika faktorer inverkan på motivationen.

Enligt mina informanter har vitsordet den största inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. I genomsnitt har informanterna svarat 3,51 på skalan från 1 till 5 rörande vitsordets inverkan på motivationen. För flickorna är vitsordet ändå bara den näst största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. Flickornas genomsnittliga svar på skalan är nämligen 3,71. Resultatet visar att flickornas svar är högre än alla informanternas genomsnittliga svar med tanke på vitsordet. För pojkarna är vitsordet den största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 3,39. Resultatet visar pojkarnas svar i alla fall är lägre än alla informanternas genomsnittliga svar. Pojkarnas genomsnittliga svar är också lägre än flickornas motsvarande svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är vitsordet med en annan faktor den största faktor som påverkar deras motivation. Deras svar på skalan är 3.

Enligt Mustila (1990: 53) är det fråga om den instrumentella motivationen när yttre priser såsom goda vitsord eller betyg är betydande. När motivationen och priser kommer utifrån, är det också fråga om yttre motivation (Peltonen & Ruohotie 1987: 25; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38). Det är således klart att alla mina informanter påverkas av den instrumentella och yttre motivationen i detta fall eftersom vitsordet spelar en så betydande roll för dem.

Uppmuntran och positiv feedback är den näst största faktor som påverkar mina informanternas motivation till svenska. Informanternas genomsnittliga svar på skalan är 3,43 när det är fråga om uppmuntran och positiv feedbacks inverkan på motivationen. För de kvinnliga informanterna är uppmuntran och positiv feedback den största faktor som påverkar deras motivation till svenska. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,79 vilket också är högre än alla informanternas svar. För de manliga informanterna är uppmuntran och positiv feedback bara den fjärde största faktor som har inverkan på deras motivation. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,15. Resultatet visar också att de manliga informanternas svar är lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas svar. För de informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är uppmuntran och positiv feedback med vitsordet den största faktor som har inverkan på deras motivation. Deras svar på skalan är 3.

När det är fråga om den yttre motivationen, kommer motivation och priser utifrån. Individen kan till exempel bli motiverad av pengar, stöd eller uppmuntran. (Peltonen & Ruohotie 1987: 25; Peltonen & Ruohotie 1992: 19; Ruohotie 1998: 38) Såsom det kom fram i det föregående stycket, påverkas mina informanter starkt av uppmuntran och positiv feedback. För den skull påverkas de också av den yttre motivationen. Resultatet visar att flickor och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp inverkas starkare av den yttre motivationen i detta fall än pojkar.

På den tredje plats är uppgifter och inlärningsmetoder. I genomsnitt har informanterna svarat 3,41 på skalan rörande uppgifters och inlärningsmetoders inverkan på motivationen. För flickorna är uppgifter och inlärningsmetoder, med en annan faktor, den fjärde påverkande faktorn. Flickornas genomsnittliga svar på skalan är 3,62. Flickornas svar är således högre än alla informanternas svar med tanke på uppgifter och inlärningsmetoder. För pojkarna är uppgifter och inlärningsmetoder den näst största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 3,29 vilket är lägre än alla informanternas och flickornas svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är uppgifter och inlärningsmetoder

med andra två faktorer den näst största faktor som påverkar deras motivation. Deras svar på skalan är 2,75.

Ämnen med andra ord till exempel lärobokens innehåll är på fjärde plats. Det genomsnittliga svaret på skalan är 3,31 med tanke på ämnen. För de kvinnliga informanterna har ämnen den tredje största inverkan på deras motivation till svenska. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,69 vilket är högre än alla informanternas svar. För de manliga informanterna är ämnen med en annan faktor den femte påverkande faktorn. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,06. Resultatet visar att de manliga informanternas svar igen är lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas svar. För de informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är ämnen med andra två faktorer den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska. Deras svar på skalan är 2,5. Också enligt Salmela-Aro (2018: 13) påverkar intresse för ämnet inlärningsmotivationen.

På den femte plats är antalet (hem)uppgifter. Informanternas genomsnittliga svar på skalan är 3,28 rörande antalet (hem)uppgifters inverkan på motivationen för svenska som skolämne. För flickorna är antalet (hem)uppgifter den femte påverkande faktorn. Flickornas genomsnittliga svar på skalan är 3,45. Flickornas svar är således högre än alla informanternas svar med tanke på antalet (hem)uppgifter. För pojkarna är antalet (hem)uppgifter den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 3,19 vilket är lägre än alla informanternas och flickornas svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är antalet (hem)uppgifter med uppgifter och inlärningsmetoder och läraren den näst största faktor som påverkar deras motivation till svenska som skolämne. Deras svar på skalan är i genomsnitt 2,75.

När det är fråga om elevens lust att arbeta med sina hemuppgifter, är det fråga om korttidsmotivation (Mustila 1990: 64). Resultatet visar att pojkar och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp påverkas starkare av korttidsmotivation i detta fall än flickor.

Först på sjätte plats är läraren. I genomsnitt har informanterna svarat 3,20 på skalan när det är fråga om lärares inverkan på motivationen. För de kvinnliga informanterna är läraren med uppgifter och inlärningsmetoder den fjärde påverkande faktorn. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,62 vilket är högre än alla informanternas svar. För de manliga informanterna är läraren den sjätte påverkande faktorn när det är fråga om deras motivation till svenska som skolämne. Deras genomsnittliga svar

på skalan är 2,87. De manliga informanternas svar är således lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas svar. För dessa informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgroup är läraren med antalet (hem)uppgifter och uppgifter och inlärningsmetoder den näst största faktor som har inverkan på deras motivation. Deras genomsnittliga svar på skalan är 2,75.

Tempot är den sjunde påverkande faktorn när det är fråga om informanternas motivation till svenska som skolämne. Det genomsnittliga svaret på skalan är 3,08 med tanke på inläringstempot. För flickorna har tempot den sjätte största inverkan på deras motivation till svenska. Deras svar på skalan är 3,17. Resultatet visar att svaret är högre än alla informanternas svar. För pojkarna är tempot med ämnen den femte påverkande faktor med tanke på deras motivation. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 3,06 vilket är bara lite lägre än alla informanternas svar. Pojkarnas svar är också lägre än flickornas motsvarande svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgroup är tempot med ämnen och vänner den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. Deras svar på skalan är i genomsnitt 2,5.

På den följande plats är klasskompisarna och atmosfären i klassrummet. Informanternas genomsnittliga svar på skalan är 2,75 rörande klasskompisarnas och atmosfärens inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. För de kvinnliga informanterna är klasskompisarna och atmosfären den sjunde påverkande faktorn. Deras genomsnittliga svar på skalan är 3,07 vilket är högre än alla informanternas svar. För de manliga informanterna är klasskompisarna och atmosfären den åttonde faktor som har inverkan på deras motivation till svenska. Deras svar på skalan är i genomsnitt 2,55. Svaret är således lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgroup har klasskompisarna och atmosfären den fjärde största inverkan på deras motivation. Deras svar på skalan är 2.

Sedan kommer vänner. I genomsnitt har informanterna svarat 2,67 på skalan när det är fråga om vänners inverkan på motivationen. För flickorna är vänner den åttonde största faktor som påverkar deras motivation till svenska som skolämne. Flickornas svar på skalan är 3. Resultatet visar att svaret är högre än alla informanternas svar. För pojkarna har vänner bara den tionde största inverkan på deras motivation. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 2,39 vilket är lägre än alla informanternas och flickornas svar. För dessa informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgroup är vänner

med ämnen och tempot den tredje största faktor som påverkar deras motivation. Deras svar på skalan är 2,5.

Framtiden är på näst plats. Det genomsnittliga svaret på skalan är 2,59 med tanke på framtidens inverkan på mina informanternas motivation. För de kvinnliga informanterna har framtiden den nionde största inverkan på motivationen. De kvinnliga informanternas svar på skalan är 2,88. Svaret är således högre än alla informanternas genomsnittliga svar. För de manliga informanterna är framtiden också den nionde faktor som påverkar deras motivation till svenska. De manliga informanternas genomsnittliga svar på skalan är 2,42. Resultatet visar att svaret är lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas genomsnittliga svar. För de informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är framtiden den femte största faktor som har inverkan på motivationen. Deras genomsnittliga svar på skalan är 1,75.

Det är fråga om den instrumentella motivationen när en elev vill lära sig språket eftersom hen tror att hen kommer att ha nytta av dessa språkkunskaper senare i livet. Eleven anser således att hen kommer att ha praktisk nytta av språket och studerar det för den skull. (Gardner & Lambert 1972 via Mustila 1990: 45) Resultatet visar att mina informanter inte påverkas så starkt av den instrumentella motivationen när det är fråga om framtiden.

Efter framtiden kommer föräldrarna. Informanternas genomsnittliga svar på skalan är 2,53 rörande föräldrarnas inverkan på motivationen för svenska som skolämne. För flickorna är föräldrarna bara den tionde påverkande faktorn. Flickornas svar på skalan är i genomsnitt 2,59. Svaret är således bara lite högre än alla informanternas svar. För pojkarna är föräldrarna den sjunde största faktor som har inverkan på motivationen. Pojkarnas genomsnittliga svar på skalan är 2,61. Svaret är således för första gången högre än alla informanternas och flickornas svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har föräldrarna den sjätte största inverkan på motivationen. Deras svar på skalan är i genomsnitt 1,5.

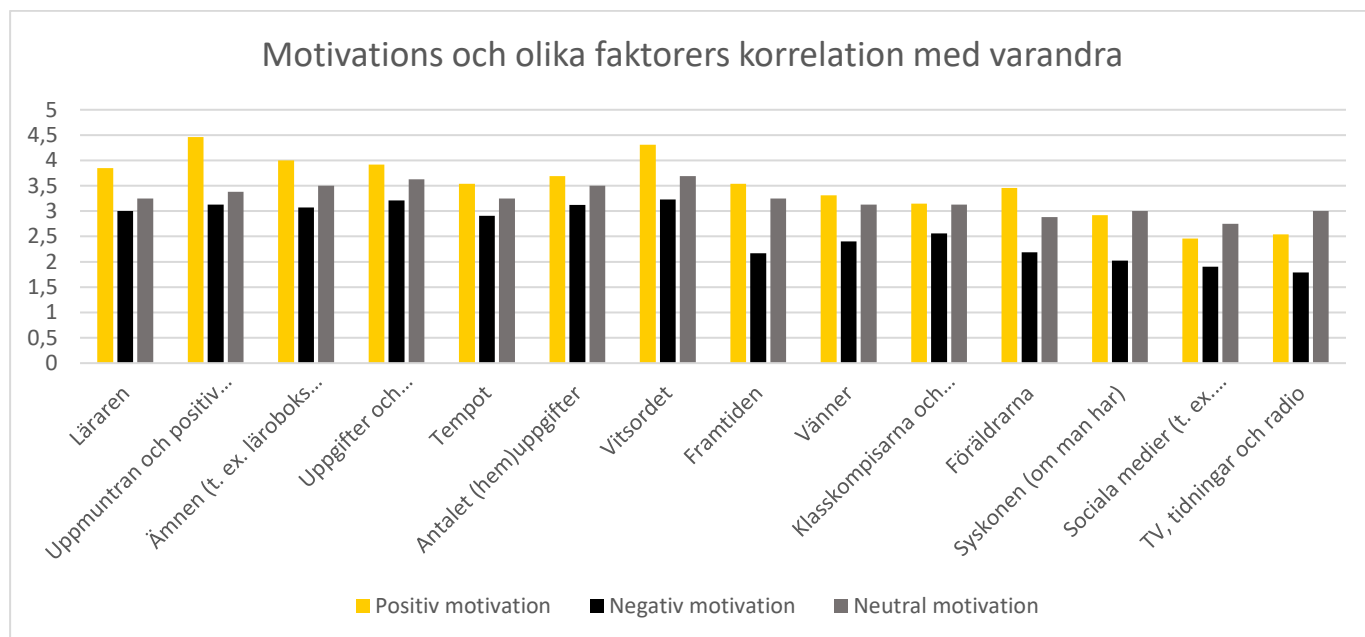
Sedan kommer syskonen (om man har). Alla andra än en informant har syskon. I genomsnitt har informanterna svarat 2,33 på skalan när det är fråga om syskonens inverkan på motivationen. För de kvinnliga informanterna är syskonen den tredje minst påverkande faktorn. Deras genomsnittliga svar på skalan är 2,41 vilket är högre än alla informanternas svar. För de manliga informanterna är syskonen

också den tredje minst faktor som påverkar motivationen för svenska som skolämne. De manliga informanternas genomsnittliga svar på skalan är 2,35. Resultatet visar att svaret är högre än alla informanternas svar men lägre än de kvinnliga informanternas svar. För dessa informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har syskonen den näst minsta inverkan på motivationen. Deras genomsnittliga svar på skalan är 1,33.

Sociala medier med andra ord till exempel Instagram är på näst sista plats. Det genomsnittliga svaret på skalan är 2,12 med tanke på sociala mediers inverkan på informanternas motivation. För flickorna är sociala medier den näst sist påverkande faktorn. Flickornas genomsnittliga svar på skalan är 2,40. Resultatet visar att svaret är högre än alla informanternas genomsnittliga svar. Också för pojkarna är sociala medier den näst sist faktor som påverkar deras motivation till svenska som skolämne. Deras svar på skalan är i genomsnitt 2 vilket är lägre än alla informanternas och flickornas svar. För informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är sociala medier med en annan faktor den sist påverkande faktorn. Deras svar på skalan är genomsnittligt 1.

På sista plats är TV, tidningar och radio. Informanternas genomsnittliga svar på skalan är 2,09 rörande televisionens, tidningars och radions inverkan på motivationen för svenska som skolämne. För de kvinnliga informanterna är TV, tidningar och radio den sista faktor som har inverkan på deras motivation. De kvinnliga informanternas svar på skalan är 2,38 vilket är högre än alla informanternas svar. Också för de manliga informanterna är TV, tidningar och radio den sist påverkande faktorn. Deras genomsnittliga svar på skalan är 1,97. Svaret är således lägre än alla informanternas och de kvinnliga informanternas svar. För dessa informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är TV, tidningar och radio med sociala medier den sista faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne. Deras genomsnittliga svar på skalan är 1.

Tabell 5. Motivations och olika faktorer korrelation med varandra.

Resultatet visar att olika faktorer nästan i alla fall har den största inverkan på informanter som har bra motivation till svenska som skolämne. För informanter som har neutral motivation till svenska har ändå syskonen, sociala medier och TV, tidningar och radio större inverkan än för informanter som har bra motivation. Klasskompisarna och atmosfären har nästan samma inverkan på informanter som har bra eller neutral motivation till svenska som skolämne. Informanter som har bra motivation har nämligen i genomsnitt svarat 3,15 och informanter som har neutral motivation har svarat 3,13 på skalan. Tabellen visar att olika faktorer i alla fall har den minsta inverkan på informanter som har dålig motivation till svenska som skolämne.

För informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne har uppmuntran och positiv feedback den största inverkan. Vitsordet är den näst största faktor som påverkar deras motivation till svenska. Den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation är ämnen. Den minsta inverkan på dessa informanter har sociala medier. TV, tidningar och radio är den näst minsta faktor som har inverkan på informanter som har bra motivation till svenska som skolämne.

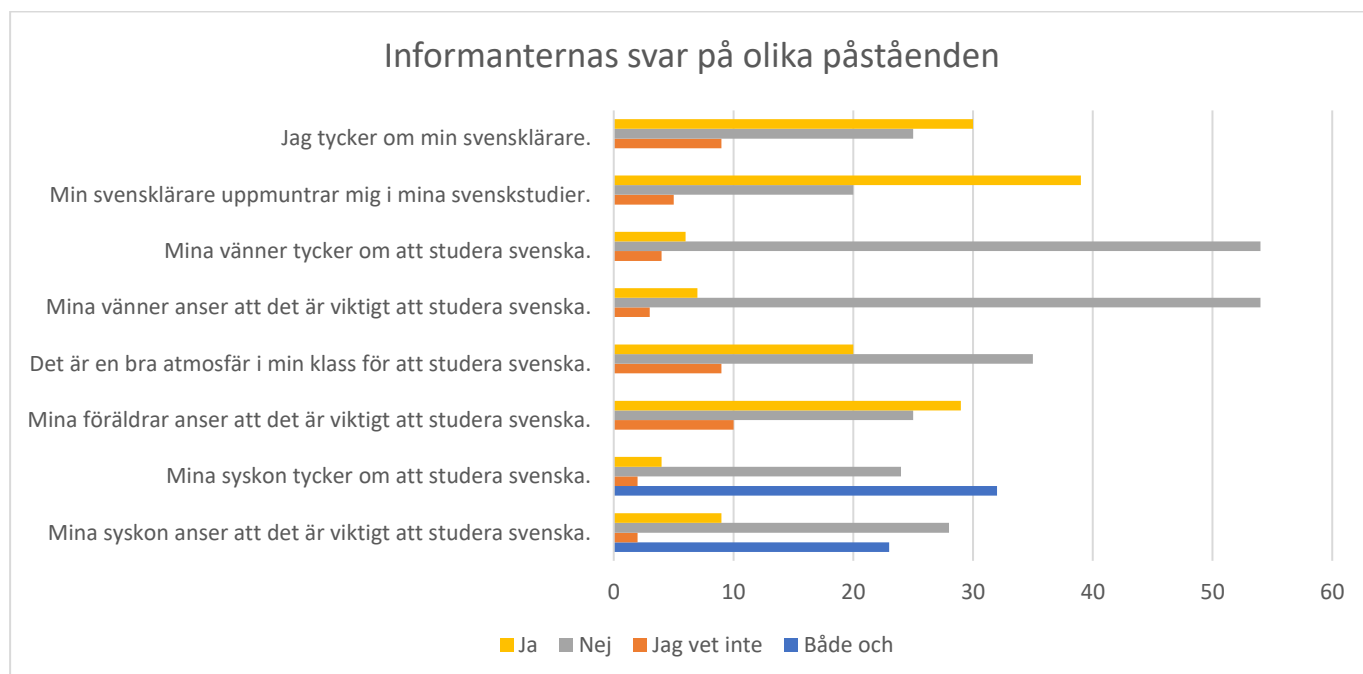
För informanter som har negativ motivation till svenska är vitsordet den största faktor som har inverkan på deras motivation. Den näst största faktor som påverkar deras motivation är uppgifter och inlärningsmetoder. Uppmuntran och positiv feedback är den tredje påverkande faktorn för dessa

informerars motivation till svenska som skolämne. Den minsta inverkan på dessa informanter motivation har TV, tidningar och radio. Sociala medier är den näst minsta faktor som har inverkan på informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne.

Också för informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne har vitsordet den största inverkan på motivationen. Uppgifter och inlärningsmetoder är den andra påverkande faktor för dessa informanter. Den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne är både ämnen och antalet (hem)uppgifter. Den minsta inverkan på dessa informanter har sociala medier. Föräldrarna är den näst minsta faktor som påverkar sådana informanter motivation som har neutral motivation till svenska som skolämne.

3.11.2 Olika påståenden

Tabell 6. Informanternas svar på olika påståenden som handlar om olika faktorer inverkan på motivationen.

Resultatet visar att nästan hälften av informanterna tycker om sin svensklärare och lite över än en tredjedel inte. En del av informanterna kan inte heller säga om de tycker om läraren eller inte. Den största delen av informanterna anser ändå att deras svensklärare uppmuntrar dem i deras svenskstudier. Ungefär en tredjedel är av den åsikten att de inte får uppmuntran från läraren. Det finns också några informanter som inte kan säga om de får uppmuntran från svenskläraren eller inte.

Nästan alla informanter svarar att deras vänner inte tycker om att studera svenska. Några informanter skriver ändå att deras vänner gillar att studera svenska. Det finns också några informanter som inte kan säga om deras vänner tycker om att studera svenska eller inte. Också nästan alla informanter skriver att deras vänner inte anser att det är viktigt att studera svenska. En del av informanterna svarar ändå att deras vänner anser att det är viktigt att studera svenska. Några informanter kan inte heller säga om deras vänner anser att det är viktigt att studera svenska eller inte.

Lite över hälften av informanterna anser att det inte är en bra atmosfär i klassrummet för att studera svenska. Ungefär en tredjedel av informanterna är ändå av den åsikten att det är en bra atmosfär i klassen för att studera svenska. En del av informanterna kan också inte säga om det är en bra atmosfär i klassrummet för att studera svenska.

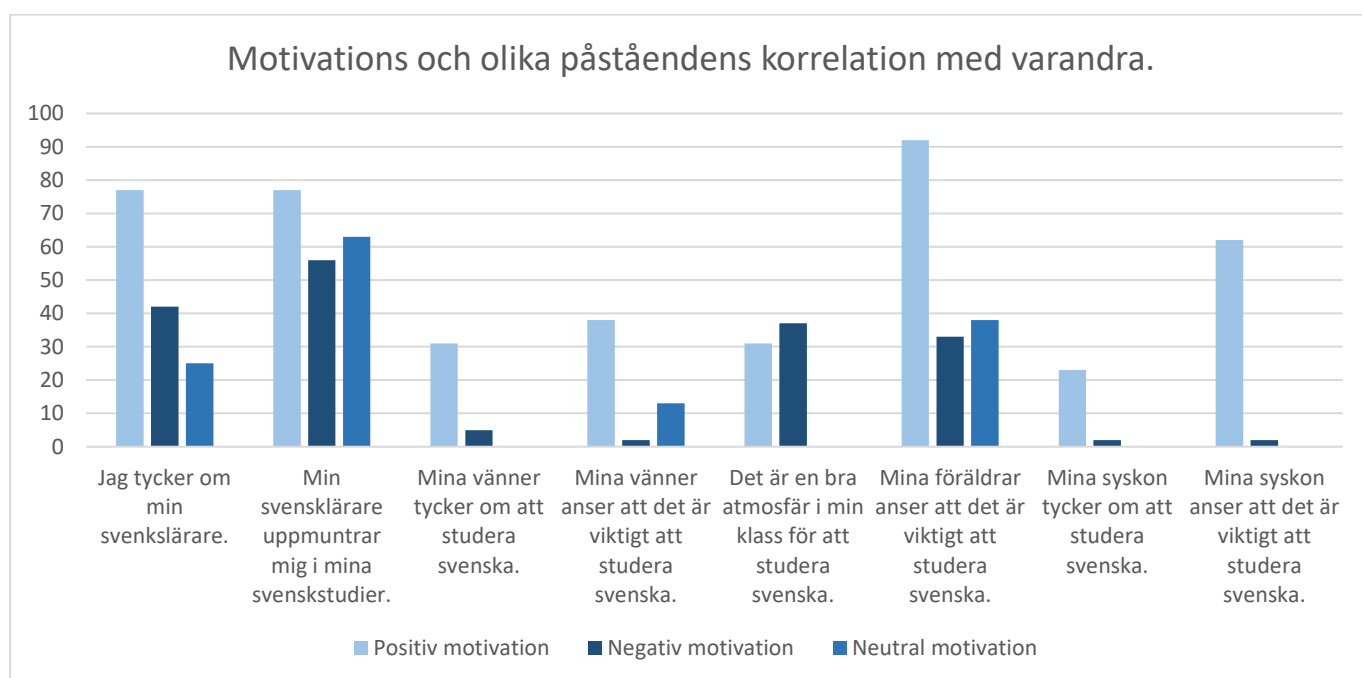
Resultatet visar att nästan hälften av informanterna svarar att deras föräldrar anser att det är viktigt att studera svenska. Lite över än en tredjedel av informanterna skriver ändå att deras föräldrar inte anser att det är viktigt att studera svenska. En del av informanterna kan också inte säga om deras föräldrar anser att det är viktigt att studera svenska eller inte.

Hälften av informanterna skriver att deras syskon både tycker och inte tycker om att studera svenska. Lite över än en tredjedel svarar att deras syskon inte tycker om att studera svenska. Några informanter skriver ändå att deras syskon tycker om att studera svenska. Det finns också ett par informanter som inte kan säga om deras syskon tycker om att studera svenska eller inte. Det finns också två informanter som inte har svarat på frågan alls. Nästan hälften av informanterna svarar att deras syskon inte anser att det är viktigt att studera svenska. Lite över än en tredjedel av informanterna skriver att deras syskon både anser och inte anser att det är viktigt att studera svenska. En del av informanterna svarar ändå att deras syskon anser att det är viktigt att studera svenska. Det finns också ett par informanter

som inte kan säga om deras syskon anser att det är viktigt att studera svenska eller inte. Det finns också två informanter som inte har svarat på frågan alls.

I enkäten finns också en fråga som jag inte tog fram i tabellen. Frågan handlar om situationen där informanten har fler syskon än bara ett. 18 informanter svarar att deras syskons åsikter skiljer sig från varandra när det är fråga om svenskans trevlighet och viktighet. 4 av dessa informanter skriver också att deras småsyskon tycker mer om svenska än äldre syskon. 29 informanter skriver att deras syskons åsikter inte skiljer sig från varandra när det är fråga om svenska i skolan. 8 informanter kan inte säga om deras syskons åsikter skiljer sig från varandra. Det finns också 9 informanter som inte har svarat på frågan alls.

Tabell 7. Motivations och olika påståendens korrelation med varandra.

Resultatet visar att informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne tycker mest om sin svensklärare. 77 procent av dessa informanter som har positiv motivation är nämligen av denna åsikt. Av dessa informanter som har negativ motivation till svenska gillar 42 procent sin svensklärare. Och bara 25 procent av informanter som har neutral motivation tycker om sin svensklärare. Det verkar vara så att motivationen inte direkt korrelerar med åsikten om svenskläraren. Även om informanter som har positiv motivation tycker om sin svensklärare mest, gillar informanter som har negativ motivation sin svensklärare mer än informanter som har neutral motivation till svenska.

Informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne verkar få mest uppmuntran från sin svensklärare. 77 procent av informanter som har positiv motivation är nämligen av denna åsikt. 56 procent av informanter som har negativ motivation anser att de får uppmuntran från sin svensklärare. Av dessa informanter som har neutral motivation till svenska anser 63 procent att deras svensklärare uppmuntrar dem i deras svenskstudier. Resultatet visar att det är möjligt att motivationen och uppmuntran från läraren korrelerar med varandra. Det är nämligen så att informanter som har positiv motivation anser att de får mest uppmuntran från läraren och informanter som har negativ motivation får minst uppmuntran.

Av sådana informanter som har positiv motivation till svenska anser 31 procent att deras vänner tycker om att studera svenska. Och bara 5 procent av informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne är av denna åsikt att deras vänner gillar att studera svenska. Ingen av dessa informanter som har neutral motivation svarar att deras vänner tycker om att studera svenska. Det verkar vara så att motivationen inte direkt korrelerar med vänners åsikter om svenskans trevlighet. Även om informanter som har positiv motivation har mest vänner som gillar att studera svenska, har informanter som har negativ motivation mer vänner som tycker om att studera svenska än informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne.

Informanter som har positiv motivation har mest vänner som anser att det är viktigt att studera svenska. 38 procent av dessa informanter som har positiv motivation till svenska svarar nämligen på detta sätt. Av informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne svarar bara 2 procent att deras vänner anser att det är viktigt att studera svenska. 13 procent av informanter som har neutral motivation till svenska skriver att deras vänner anser att det är viktigt att studera svenska. Resultatet visar att det är möjligt att motivationen och vänners åsikter om svenskans viktighet korrelerar med varandra. Det är nämligen så att informanter som har positiv motivation har mest vänner som anser att det är viktigt att studera svenska och informanter som har negativ motivation har minst sådana vänner.

Av informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne anser 31 procent att det är en bra atmosfär i klassrummet för att studera svenska. Informanter som har negativ motivation till svenska är mest av den åsikten att det är en bra atmosfär i sin klass för att studera svenska. 37 procent av dessa informanter som har negativ motivation är nämligen av denna åsikt. Ingen av informanter

som har neutral motivation till svenska som skolämne är av denna åsikt att det är en bra atmosfär i klassrummet för att studera svenska. Det verkar vara så att motivationen inte korrelerar med atmosfären i klassrummet. Informanter som har negativ motivation är nämligen mest av denna åsikt att det är en bra atmosfär i sin klass och informanter som har positiv motivation till svenska är på andra plats. Också ingen av informanter som har neutral motivation anser att det är en bra atmosfär i klassrummet. Det verkar således vara så att atmosfären inte har inverkan på informanternas motivation.

Nästan alla, 92 procent, av sådana informanter som har positiv motivation till svenska svarar att deras föräldrar anser att det är viktigt att studera svenska. Av informanter som har negativ motivation skriver 33 procent att deras föräldrar anser att det är viktigt att studera svenska. Och 38 procent av informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne svarar att deras föräldrar anser att det är viktigt att studera svenska. Resultatet visar att det är möjligt att motivationen och föräldrars åsikter om svenskans viktighet korrelerar med varandra. Det är nämligen så att föräldrarna till informanter som har positiv motivation är mest av den åsikten att det är viktigt att studera svenska och föräldrarna till informanter som har negativ motivation är minst av denna åsikt.

Av informanter som har positiv motivation svarar 23 procent att deras syskon gillar att studera svenska. Och bara 2 procent av informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne skriver att deras syskon tycker om att studera svenska. Ingen av informanter som har neutral motivation till svenska svarar att deras syskon tycker om att studera svenska. Det verkar vara så att motivationen inte direkt korrelerar med syskons åsikter om svenskans trevlighet. Även om syskonen till informanter som har positiv motivation gillar mest att studera svenska, tycker syskonen till informanter som har negativ motivation mer att studera svenska än syskonen till informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne.

Den största delen, 62 procent, av informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne svarar att deras syskon anser att det är viktigt att studera svenska. Och bara 2 procent av informanter som har negativ motivation skriver att deras syskon anser att det är viktigt att studera svenska. Ingen av informanter som har neutral motivation till svenska svarar att deras syskon anser att det är viktigt att studera svenska. Det verkar vara så att motivationen inte direkt korrelerar med syskons åsikter om svenskans viktighet. Även om syskonen till informanter som har positiv motivation till svenska anser

mest att det är viktigt att studera svenska, anser syskonen till informanter som har negativ motivation mer att det är viktigt att studera svenska än syskonen till informanter som har neutral motivation.

3.11.3. Jämförelse mellan resultat av flervalsskalan och olika påståenden

Näst ska jag jämföra resultat av flervalsskalan och olika påståenden som presenteras i tabell 5 i avsnitt 3.11.1 och i tabell 7 i avsnitt 3.11.2. I tabell 5 har jag presenterat motivations och olika faktorerers korrelation med varandra. Och i tabell 7 har jag presenterat korrelation mellan motivation och olika påståenden. I detta avsnitt ska jag jämföra dessa resultat med varandra med hjälp av en ny tabell. I den nya tabellen har jag samlat resultat från både tabell 5 och tabell 7.

Tabell 8. Resultat av flervalsskalan och olika påståenden.

	Läraren	Uppmuntran	Vänner	Atmosfären	Föräldrarna	Syskonen
Olika faktorerers inverkan (tabell 5)	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. +/- 3. -	1. +/- 2. + 3. -
Svar på olika påståenden (tabell 7)	1. + 2. - 3. +/-	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. - och +/- 3. +/- och -	1. - 2. + 3. +/-	1. + 2. +/- 3. -	1. + 2. - och - 3. +/- och +/-

Tabellen visar att läraren har den största inverkan på informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne. Den näst största inverkan har läraren på informanter som har neutral motivation till svenska. Och minst påverkar läraren informanter som har negativ motivation. Resultatet visar att informanter som har positiv motivation till svenska tycker mest om sin svensklärare. Informanter som har negativ motivation till svenska gillar sin svensklärare den näst mest. Och informanter som har neutral motivation tycker minst om svenskläraren.

Det verkar således vara så att läraren har direkt inverkan på informanter som har positiv motivation. På informanter som antingen har neutral eller negativ motivation till svenska verkar läraren inte ha så direkt inverkan. Enligt Mustila (1990: 64) påverkar elevens inställning till läraren motivationen. Mina resultat liknar således Mustilas teori när det är fråga om mina informanter som har bra motivation till svenska. Det är också fråga om den yttre motivationen när läraren har inverkan på motivationen (Fransson 1978: 57 via Mustila 1990: 7).

Också uppmuntran påverkar mest informanter som har positiv motivation till svenska. Den näst största inverkan har uppmuntran på informanter som har neutral motivation. Minst påverkar uppmuntran informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne. Informanter som har positiv motivation verkar få mest uppmuntran från läraren i sina svenskstudier. Näst mest uppmuntrar läraren informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne. Minst uppmuntran får informanter som har negativ motivation.

Det verkar således vara så att uppmuntran påverkar direkt alla informanter. Enligt Hammarberg och Svensson (1975: 130) är det relevant att läraren stöder och uppmuntrar sina elever. Också enligt Ruohotie (1998: 39) kan det ha en positiv inverkan på elevernas motivation om läraren är tålmodig, uppmuntrande samt stöder sina elever. Mina resultat liknar således båda dessa teorier.

Vänner har den största inverkan på informanter som har positiv motivation. Näst mest påverkar vänner informanter som har neutral motivation till svenska. Och minst påverkar vänner informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne. Vänner till informanter som har positiv motivation till svenska tycker mest om att studera svenska. Vänner till informanter som har negativ motivation gillar näst mest att studera svenska. Minst tycker vänner till informanter som har neutral motivation om att studera svenska. Vänner till informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne anser mest att det är viktigt att studera svenska. Näst mest anser vänner till informanter som har neutral motivation att det är viktigt att studera svenska. Vänner till informanter som har negativ motivation till svenska anser minst att det är viktigt att studera svenska.

Det verkar således vara så att vänner har direkt inverkan på informanter som har positiv motivation till svenska. På informanter som antingen har neutral eller negativ motivation verkar vänner inte ha så direkt inverkan. Enligt Laursen (2017 via Kiuru 2018: 135–136) finns det individuella skillnader

hur lätt en elev påverkas av sina vänner. Salmela-Aro (2018: 6) skriver att barn tillbringar mycket tid tillsammans och delar samma intressen och utbildningsmål som sina vänner. Man kan således säga att barn liknar sina vänner ganska mycket och beter sig långt på samma sätt. Mina egna resultat liknar Laursens och Salmela-Aros resultat bara när det är fråga om informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne.

Atmosfären påverkar mest informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne. Näst mest inverkar atmosfären på informanter som har neutral motivation till svenska. Minst påverkar atmosfären på informanter som har negativ motivation. Informanter som har negativ motivation till svenska anser mest att det är en bra atmosfär i sin klass för att studera svenska. Informanter som har positiv motivation anser den näst mest att det är en bra atmosfär i klassrummet för att studera svenska. Minst anser informanter som har neutral motivation att det är en bra atmosfär i sin klass.

Det verkar således vara så att atmosfären inte har så direkt inverkan på informanterna. Enligt Peltonen och Ruohotie (1992: 37) påverkar atmosfären elevers motivation, förnöjsamhet och deras resultat. När det finns en positiv atmosfär samt motivationsnivå i klassrummet, inverkar det vanligtvis också positivt på den enskilda elevens motivation (Peltonen & Ruohotie 1992: 86). Mina egna resultat liknar således inte dessa två teorier. Förstås finns det också undantag; det är vanligt att det också finns elever som inte är så motiverade även om det finns en positiv atmosfär och motivationsnivå i klassrummet. (Peltonen & Ruohotie 1992: 86)

Föräldrarna har den största inverkan på informanter som har positiv motivation. Den näst största inverkan har föräldrarna på informanter som har neutral motivation till svenska. Den minsta inverkan har föräldrarna på informanter som har negativ motivation till svenska som skolämne. Föräldrarna till informanter som har positiv motivation till svenska anser mest att det är viktigt att studera svenska. Föräldrarna till informanter som har neutral motivation anser näst mest att det är viktigt att studera svenska. Minst anser föräldrarna till informanter som har negativ motivation att det är viktigt att studera svenska.

Föräldrarna verkar således ha direkt inverkan på alla mina informanter. Enligt Mustila (1990: 56–57) har föräldrar en stark inverkan på sina barns inlärningsmotivation. Också Salmela-Aro (2018: 18–19)

berättar att föräldrar har en stor inverkan på sina barns motivation och inlärnin g. Mina egna resultat liknar således både Mustilas och Salmela-Aros resultat.

Syskonen påverkar mest informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne. Näst mest – nästan lika mycket som informanter som har neutral motivation – inverkar syskonen informanter som har positiv motivation. Minst har syskonen inverkan på informanter som har negativ motivation till svenska. Syskonen till informanter som har positiv motivation gillar mest att studera svenska. Näst mest tycker syskonen till informanter som har negativ motivation om att studera svenska. Minst tycker syskonen till informanter som har neutral motivation till svenska om att studera svenska. Syskonen till informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne anser mest att det är viktigt att studera svenska. Syskonen till informanter som har negativ motivation till svenska anser näst mest att det är viktigt att studera svenska. Minst anser syskonen till informanter som har neutral motivation att det är viktigt att studera svenska.

Syskonen verkar således inte ha så direkt inverkan på mina informanter. Det är ändå möjligt att syskonen påverkar informanter som har positiv motivation till svenska eftersom skillnader mellan informanter som har neutral och positiv motivation är så små i det första fallet.

4 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Ämnet i min pro gradu-avhandling är nioklassares motivation till svenska som skolämne. Jag ville studera detta ämnesområde eftersom jag skrev min kandidatavhandling om attityder och var redan då intresserad av motivation. Enligt undersökningsprojektet Svenska i toppen (Kajander 2010) tycker eleverna inte om att studera svenska. Många anser att svenska är tråkigt och ett ointressant språk att studera. Många är också av den åsikten att det är onödigt att studera svenska eftersom man också kan klara sig med engelska språket. En del anser också att svenskans obligatorium försämrar deras motivation för att lära sig svenska. Detta ämne är således mig till stor nytta när jag arbetar som svensklärare. För mig är det betydande att jag kan motivera mina blivande elever att studera svenska. Jag vill också att mina elever anser att det är nyttigt och roligt att studera svenska.

På allmän nivå har finländare relativt negativa attityder till svenska som skolämne, och det finns mycket diskussion om så kallad tvångssvenska (Bengtsson 2013: 9). Det finns diskussion om tvångssvenska också i riksdagens förhandlingar (Eduskunta 2015a). Riksdagsledamöter har till och med röstat om svenskans obligatoriska studier år 2015 (Eduskunta 2015b). Jag anser att dessa förutnämnda faktorer har en stark inverkan på elevers inlärningsmotivation med tanke på svenska språket. Hur kunde elever ens anse att det vore nyttigt att studera svenska om de hör sådan diskussion hela tiden? Dessutom vore det relevant att förebygga dessa negativa föreställningar med hjälp av olika medel.

I denna avhandling studerade jag nioklassares motivation till svenska som skolämne. Jag studerade motivation, vilket betyder att jag tog reda på hurdan motivation, positiv eller negativ, nioklassare har för svenska som skolämne och vilka olika faktorer som påverkar deras motivation. Forskningsfrågorna i min studie är följande:

- 1) Hurdan motivation har nioklassare för svenska som skolämne?
- 2) Vilka olika faktorer påverkar motivationen?

I min egen studiedel använde jag en enkät. Enkäten innehåller mångsidiga och olika slags frågor gällande motivation. Jag utarbetade enkäten med hjälp av min teoretiska bakgrund så att enkäten blev mångsidig samt innehåller frågor om alla relevanta saker. Mitt eget studiematerial samlade jag in i en

skola som ligger i Norra Österbotten i början av september 2020. Där fyllde tre nioklasser i enkäten under deras svensklektioner. Tyvärr kunde jag inte vara på plats i skolan eftersom det var förbjudet för gäster att komma till skolan på grund av coronaviruset. Men till all lycka fick jag stor hjälp av skolan och dess svensklärare och kunde låta eleverna utföra min enkät trots allt. Jag har sammanlagt 64 informanter som svarade på min enkät. 29 av informanterna är flickor och 31 pojkar. Det finns också 4 elever som inte ville identifiera sig med någon könsgrupp.

Såsom det har kommit fram, hade jag enkäten som en insamlingsmetod. Eftersom insamlingsmetoden var en enkät, var det logiskt att skriva en kvalitativ innehållsanalys när jag tolkade mina svar. Jag ville förstå, tolka och analysera fenomenet motivation mångsidigt och ur alla möjliga synvinklar, och för den skull var det logiskt att skriva en kvalitativ innehållsanalys. Med andra ord fördjupade jag mig ordentligt i mina studieresultat och analyserade mina informanternas svar så mångsidigt och noggrant som möjligt. Jag använde också den kvantitativa forskningsmetoden när jag tolkade svaren. Det betyder att jag åskådliggjorde mina resultat också numeriskt för att ge en bättre helhetsbild. Jag använde också olika slags tabeller i min analysdel som illustrerade mina resultat på ett visuellt sätt.

Jag antog att nioklassare har ganska negativ motivation till svenska som skolämne. Jag antog också att andra faktorer som påverkar motivationen är vänner, lärare, föräldrar och meningsfullhet att lära sig språket. Jag antog att motivationen kan förbättras genom att satsa på inlärningsituationer i skolan; lärare måste vara uppmuntrande och ge positiv feedback, ge elever meningsfulla uppgifter och satsa på undervisningen så att svenska är trevligt att lära sig. Förstås påverkar också andra faktorer motivationen, men jag trodde att dessa ovannämnda faktorer redan är bra utgångspunkter för motivationens förbättring.

Efter jag lät mina informanter utföra min enkät och började gå igenom svaren och analysera dem, märkte jag att jag borde ha haft en direkt fråga om informanternas motivation till svenska som skolämne. Svaret på det är nämligen en av de viktigaste sakerna i denna studie. Det var ändå för sent att korrigera saken. Jag bestämde att indela informanterna i en positiv och negativ grupp enligt deras svar i enkäten om svenskans trevlighet och nödvändighet. Förstås tog jag också hänsyn till informanternas svar och kommentarer i enkätens öppna frågor.

Snabbt märkte jag också att det är omöjligt att indela vissa informanter antingen i en positiv eller negativ grupp. Till följd av det bestämde jag göra en grupp till för informanter som inte kan säga om det är trevligt att studera svenska eller inte. I 7 fall kan informanterna nämligen inte säga om det är trevligt att studera svenska eller inte utan de svarar bara "jag vet inte" på frågan "Anser du att det är trevligt att studera svenska?". Förstås tog jag också hänsyn till dessa informanternas svar om svenskans nödvändighet men jag ansåg att trevligheten har större inverkan på motivation än nödvändigheten.

Enligt min enkät har 13 informanter, det vill säga 20 procent av informanterna, positiv motivation till svenska som skolämne. 43 informanter, med andra ord 67 procent, har negativ motivation till svenska. Av alla informanter har 8, det vill säga 13 procent, neutral motivation till svenska som skolämne. Den största delen av informanterna har således negativ motivation till svenska som skolämne. Jag kan inte säga att jag blev överraskad att en så stor del av informanterna har negativ motivation till svenska som skolämne. Det var nämligen en av mina hypoteser i denna studie.

11 av alla kvinnliga informanter, med andra ord 38 procent, har bra motivation till svenska som skolämne. Resultatet visar att nästan hälften av de kvinnliga informanterna har bra motivation till svenska som skolämne. Bara 2 av alla manliga informanter, det vill säga 6 procent, har bra motivation till svenska som skolämne. Resultatet visar också att den största delen av alla manliga informanter har dålig motivation till svenska som skolämne. Alla informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har dålig motivation till svenska som skolämne.

Av dessa 13 informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne är 11, det vill säga 85 procent flickor och bara 2, med andra ord 15 procent, pojkar. När jag jämför pojkarnas resultat med flickornas resultat, märker jag att flickorna har mycket bättre motivation till svenska som skolämne än pojkarna. Om jag jämför dessa resultat med alla informanternas resultat, märker jag att informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har den sämsta motivationen till svenska som skolämne.

Det skulle vara intressant att veta vilka dessa orsaker är att pojkar och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har sämre motivation till svenska som skolämne än flickor. Är till exempel lärares undervisningsmetoder mer passande för flickor eller får flickor kanske mer stöd och uppmuntran från lärare? Eller kan till exempel puberteten inverka på saken? Eller är det bara så

att det är viktigare för flickor att lära sig nya kunskaper och få bra vitsord än för pojkar och personer som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp?

Det skulle ha varit intressant att fördjupa sig mer i dessa skillnader mellan flickor och pojkar men jag måste avgränsa mitt ämne lite och tyvärr lämna det utanför. I denna studie tar jag i varje fall fram skillnader mellan kön även om jag inte kan analysera svaren så ingående. I alla fall kan jag nu som blivande svensklärare lägga mer märke till pojkars och personers som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp motivering. Och på detta sätt kan jag kanske också få bättre resultat och förbättra mina blivande elevers motivation.

I genomsnitt har flickor fått vitsordet 8,25 och pojkar 7,25 i svenska. De informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp har i genomsnitt fått vitsordet 7. Enligt mina resultat är nästan alla flickor och bara två tredjedelar av pojkarna nöjda med sitt vitsord. Av informanter som inte vill identifiera sig med någon könsgrupp är alla nöjda med sitt vitsord. Det skulle vara intressant att veta om pojkarna vanligtvis har bättre genomsnittligt vitsord, och därför säger de att de inte är nöjda med sitt vitsord. Eller säger pojkarna bara att de inte är nöjda med sitt vitsord men orkar inte arbeta tillräckligt hårt för bättre vitsord och på detta sätt accepterar detta lägre resultat. Det är också intressant att många pojkar säger att de inte behöver bättre vitsord.

När jag tolkar mina informanternas svar, anser jag att pojkarna inte orkar arbeta tillräckligt hårt för bättre vitsordet även om de inte är nöjda med sitt vitsord. Det ser också ut att pojkarna accepterar lägre resultat lättare än flickorna. Kanske orkar flickorna med hjälp av bättre motivation arbeta tillräckligt hårt för bra resultat och kan vara nöjda med sitt vitsord. Som blivande svensklärare märker jag igen hur viktigt det verkligen är att motivera mina blivande elever. Och jag anser att pojkar behöver mer uppmuntran och motivering än flickor.

Informanter som har bra motivation till svenska som skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 9,1 i svenska. Dessa informanter som har dålig motivation till svenska har i genomsnitt fått vitsordet 7,1. Informanter som har neutral motivation till svenska som skolämne har i genomsnitt fått vitsordet 8,4 i svenska. Enligt mina resultat korrelerar bra motivation och bra vitsord med varandra; positiv motivation påverkar framgången positivt och vice versa påverkar bra vitsord motivationen positivt.

Av alla kvinnliga informanter anser 10, med andra ord 34 procent, att svenska är ett lätt språk. På motsvarande sätt anser 2, det vill säga 6 procent, av alla manliga informanter att svenska är ett lätt språk. Av dessa 4 informanter som inte vill identifiera sig med någon könsggrupp anser 2 informanter att svenska är ett lätt språk. Det finns således en stor skillnad mellan de kvinnliga och manliga informanterna rörande svenskans lätthet som skolämne. Enligt resultatet är svenska mycket lättare för flickorna än för pojkarna och informanter som inte vill identifiera sig med någon könsggrupp.

Den största delen, 9 av 12 och som procenttal 75, av dessa informanter som anser att svenska är ett lätt språk har också bra motivation till svenska som skolämne. Dessa samma 9 informanter som både anser att svenska är lätt och har bra motivation till svenska som skolämne är 8 informanter flickor. Resultatet visar att lätthet och motivation således korrelerar med varandra.

Mina informanter som gillar att studera svenska skriver att svenska är lätt eller lättare att studera än engelska, svenska är ett trevligt språk eftersom man kan det, det är trevligt att lära sig nya språk eller saker, det viktigt att studera svenska eftersom det är Finlands andra språk eller med tanke på framtiden, svenska låter vackert och svenska är intressant. Informanter som inte gillar att studera svenska skriver följande saker; engelska är lättare eller viktigare än svenska, svenska är svårt, onödvändigt, tråkigt eller ointressant, svenska är tråkigt eftersom man inte kan det, det finns massor av saker som man måste göra eller minnas, det är stressande att studera svenska, man blandar svenska med engelska eller med andra språk, andra språk är nyttigare att studera än svenska, man har inte motivation att studera svenska eller man tycker inte om lärares undervisningsmetoder. Andra saker som påverkar informanternas motivation är till exempel ämnen, dagen, sällskapet och humöret.

Mina informanter skriver att svenska är nödvändigt när man reser, i arbetslivet, i framtiden, i blivande studier och eftersom svenska kan komma fram i olika slags situationer. De skriver också att språk alltid är viktiga och nyttiga och att svenska är Finlands andra officiella språk. Enligt mina informanter är svenska onödvändigt eftersom man alltid klarar sig med engelska, man inte troligtvis kommer att behöva den i framtiden, man inte studerar finska som ett obligatoriskt ämne i Sverige, man inte har nyttiga erfarenheter rörande svenska språket och svenska är tråkigt.

Enligt 40 av mina informanter, 63 procent, borde svenska inte vara ett obligatoriskt skolämne. Informanterna skriver att svenska inte borde vara ett obligatoriskt skolämne eftersom svenska är

onyttigt, man alltid och i alla platser klarar sig med engelska och man hellre lärde sig och fördrev tiden med någonting annat. Det finns ändå mer och mångsidigare motiv att lära sig svenska än inte lära den. Troligtvis har dessa argumenteringar mot obligatorium också någonting med dålig motivation och brist på intresset att göra.

Samma saker som i tre föregående avsnitt kommer fram i undersökningsprojektet Svenska i toppen (Kajander 2010). I projektet kommer det fram att eleverna inte tycker om att studera svenska. Man är också av den åsikten att svenska är ett tråkigt och ointressant språk att studera. Många anser att det är onödigt att studera svenska eftersom man också klarar sig med engelska språket. En del anser att svenskans obligatorium försämrar deras motivation för att lära sig svenska.

Vitsordet är den mest påverkande faktorn för mina informanternas motivation till svenska som skolämne. Den näst största faktor som har inverkan på mina informanternas motivation är uppmuntran och positiv feedback. På den tredje plats är uppgifter och inlärningsmetoder. Den minst påverkande faktorn för mina informanternas motivation är TV, tidningar och radio. Näst minst inverkan har sociala medier, såsom Instagram. På den tredje sist plats är syskonen. Resultatet visar att mina informanter blir lättast och mest motiverade av yttre priser, såsom vitsordet samt uppmuntran och positiv feedback. Informanterna påverkas således mest av den yttre motivationen.

Jag kan inte säga att jag är överraskad att dessa faktorer påverkar mina informanternas motivation mest. Jag är ändå lite överraskad att läraren är bara på den sjätte plats, vänner är på den nionde plats och föräldrarna är på den elfte plats. Åtminstone trodde jag att föräldrarna och läraren skulle ha större inverkan på mina informanter. Jag kunde också anta att TV, tidningar och radio samt sociala medier inte har så stor inverkan på informanterna.

Alla faktorer förutom föräldrarna har större inverkan på flickorna än pojkarna. Den största inverkan har föräldrarna nämligen på pojkarna. Det är intressant att föräldrarna har större inverkan på pojkarna än flickorna. Den minsta inverkan har alla faktorer förutom vänner på informanter som inte kan identifiera sig med någon könsgrupp. Den minsta inverkan har vänner nämligen på pojkarna. Det är också intressant att vänner har minst inverkan på pojkarna.

Nästan alla faktorer har den största inverkan på informanter som har bra motivation till svenska som skolämne. För informanter som har neutral motivation har ändå syskonen, sociala medier och TV, tidningar och radio större inverkan än för informanter som har bra motivation. Klasskompisarna och atmosfären har nästan samma inverkan på informanter som har bra eller neutral motivation till svenska som skolämne. I alla fall har olika faktorer den minsta inverkan på informanter som har dålig motivation till svenska som skolämne.

För informanter som har positiv motivation till svenska som skolämne har uppmuntran och positiv feedback den största inverkan. Vitsordet är den näst största faktor som påverkar deras motivation till svenska. Den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation är ämnen. För informanter som har negativ motivation är vitsordet den största faktor som har inverkan på deras motivation. Den näst största faktor som påverkar deras motivation är uppgifter och inlärningsmetoder. Uppmuntran och positiv feedback är den tredje påverkande faktorn för dessa informanters motivation till svenska som skolämne. För informanter som har neutral motivation till svenska har vitsordet den största inverkan på motivationen. Uppgifter och inlärningsmetoder är den andra påverkande faktor för dessa informanter. Den tredje största faktor som har inverkan på deras motivation till svenska som skolämne är både ämnen och antalet (hem)uppgifter.

Enligt resultatet har uppmuntran och föräldrarna direkt inverkan på alla mina informanter. Resultatet visar också att läraren och vänner påverkar direkt informanter som har positiv motivation. På informanter som antingen har neutral eller negativ motivation till svenska har läraren och vänner inte direkt inverkan. Enligt resultatet påverkar atmosfären och syskonen inte direkt mina informanter. Det är ändå möjligt att syskonen påverkar informanter som har positiv motivation till svenska.

Jag anser att jag lyckades bra med min studie och är nöjd med den. Jag har ändå några saker som jag skulle ändra; jag skulle till exempel tillägga en direkt fråga om informanternas motivation till svenska och fördjupa mig mer i olika skillnader mellan flickor och pojkar. I alla fall är jag nöjd med min studie och lärde mig massor av nya saker om motivation och ett akademiskt arbete. Som blivande svensklärare vet jag nu bättre hur jag borde motivera mina blivande elever för att studera svenska och få dem också att tycka om svenskinläring. Nu vet jag också hur viktigt det är att komma ihåg att motivera mina elever samt uppmuntra och stöda dem i deras svenskstudier. I vidare forskning skulle det vara viktigt att undersöka mer skillnader mellan kön.

LITTERATURFÖRTECKNING

Material

64 ifyllda enkäter. Materialet samlades in i början av september 2020. Enkäterna bevaras hos skribenten och utplånas efter studien.

Tryckta och elektroniska källor

Abrahamsson, Niclas, 2009: *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur AB.

ARA = Antirasistiska Akademin: *Etnocentrism* [ej publicerad]. [Citerat 24.3.2019]. Tillgänglig: <<http://www.antirasistiskaakademin.se/etnocentrism/>>.

Aunola, Kaisa, 2018: *Kodin ja vanhempien merkitys oppimismotivaatiolle*. I: *Motivaatio ja oppiminen*, red. av Katariina Salmela-Aro. Jyväskylä: PS-kustannus. S. 211–222.

Bengtsson, Åsa, 2013: *Opinionsmätning om svenskans ställning i Finland* [ej publicerad]. [Citerad 25.3.2019]. Tillgänglig: <http://magma.fi/images/stories/magma_bengtsson_12.11.2013.pdf>.

Eduskunta, 2015a: *Eduskunta keskusteli ruotsin kielen opiskelusta* [ej publicerad]. [Citerad 26.3.2019]. Tillgänglig: <<https://www.eduskunta.fi/FI/tiedotteet/Sivut/Eduskunta-keskusteli-ruotsin-kielen-opiskelusta-.aspx#>>>.

Eduskunta, 2015b: *Kansalaisaloite: Ruotsin kieli valinnaiseksi oppiaineeksi kaikilla kouluasteilla (KAA 2/2014 vp)* [ej publicerad]. [Citerad 26.3.2019]. Tillgänglig: <<https://www.eduskunta.fi/FI/Vaski/sivut/aanestys.aspx?aanestysnro=1&istuntonro=166&vuosi=2014>>.

Hammarberg, Björn & Svensson, Bengt, 1975: *Svenska som främmande språk – en lärarbok*. Stockholm: Sveriges Radios förlag.

Järvenoja, Hanna, Kurki, Kristiina & Järvelä, Sanna, 2018: *Motivoidutaan yhdessä*. I: *Motivaatio ja oppiminen*, red. av Katariina Salmela-Aro. Jyväskylä: PS-kustannus. S. 142–147.

- Kajander, Kati, 2010: *Kielisalkku ruotsin kielen opetuksessa* [ej publicerad]. [Citerad 27.11.2020]. Tillgänglig: <<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-marraskuu-2010/kielisalkku-ruotsin-kielen-opetuksessa>>.
- Kiuru, Noona, 2018: *Kaveriverkostot ja oppimismotivaatio*. I: *Motivaatio ja oppiminen*, red. av Katariina Salmela-Aro. Jyväskylä: PS-kustannus. S. 123–136.
- Lerikkanen, Marja-Kristiina & Pakarinen, Eija, 2018: *Opettajan merkitys oppimismotivaatiolle*. I: *Motivaatio ja oppiminen*, red. av Katariina Salmela-Aro. Jyväskylä: PS-kustannus. S. 188–191.
- Magma, 2008: *Svenskans ställning i Finland* [ej publicerad]. [Citerad 30.10.2020]. Tillgänglig: <<http://magma.fi/wp-content/uploads/2019/06/31.pdf>>.
- Magma, 2010: *Den obligatoriska svenskan i Finland – en historisk analys* [ej publicerad]. [Citerad 27.3.2020]. Tillgänglig: <<http://magma.fi/wp-content/uploads/2019/06/62.pdf>>.
- Magma, 2015: *Den obligatoriska svenskan – för och emot* [ej publicerad]. [Citerad 30.3.2020]. Tillgänglig: <<http://magma.fi/wp-content/uploads/2019/06/92.pdf>>.
- Mustila, Eero T. 1990: *Finska gymnasieelevers motivation för, attityder till och intresse för svenska*. Forskningar nr 125. Helsinki: Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitos.
- Nygård, Mikael: *Innehållsanalys och diskursanalys* [ej publicerad]. [Citerad 1.12.2020]. Tillgänglig: <https://www.vasa.abo.fi/users/minygar/Undervisning-filer/2.%20Inneh%C3%A5llsanalys%20och%20diskursanalys_vt2020_FINAL.pdf>.
- Oikeusministeriö: *Suomen ja ruotsin kieli* [ej publicerad]. [Citerad 24.3.2020]. Tillgänglig: <<https://oikeusministerio.fi/suomen-ja-ruotsin-kieli>>.
- Peltonen, Matti & Ruohotie, Pekka 1987: *Motivaatio. Menetelmiä työhalun parantamiseksi*. Helsinki: Otava.
- Peltonen, Matti & Ruohotie, Pekka, 1992: *Oppimismotivaatio. Teoriaa, tutkimuksia ja esimerkkejä oppimishalukkuudesta*. Helsinki: Otava.
- POPS, 2014: *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014* [ej publicerad]. Upplaga 4. [Citerad 26.3.2019]. Tillgänglig: <https://www.oph.fi/download/163777_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf>.
- Riemer, Claudia, 2013: *Motivation*. I: *Handbuch Fremdsprachendidaktik*, red. av Wolfgang Hallet och Frank G. Königs. Upplaga 2. Berlin: Kallmeyer tillsammans med Klett. S. 168–172.
- Ruohotie, Pekka, 1998: *Motivaatio, tahto ja oppiminen*. Helsinki: Oy Edita Ab.

Salmela-Aro, Katariina, 2018: *Motivaatio ja oppiminen*. Jyväskylä: PS-kustannus. 9–32.

Svenska nu: *Nätverket Svenska nu* [ej publicerad]. [Citerad 26.3.2019]. Tillgänglig: <<http://svenskanu.fi/om-svenska-nu/natverket-svenska-nu/>>.

Tuomikoski, Hanna, 2017: *Attityder mot svenska som skolämne hos sjätteklassare* [ej publicerad]. Kandidatavhandling. [Citerad 25.3.2019]. Tillgänglig: <<http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-201711083055.pdf>>.

BILAGA. Frågeformulär för nioklassare

Hei! Olen Hanna Tuomikoski ja opiskelen ruotsin kieltä Oulun yliopistossa. Teen pro gradu -tutkielmaani 9.-luokkalaisten motivaatiosta ruotsin kieleen. Aion hyödyntää tämän kyselyn tuloksia tutkielmassani. Kyselyyn vastataan nimettömänä. Vastaathan totuudenmukaisesti. Kiitos yhteistyöstä!

Vastaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Sukupuoli: nainen ____ mies ____ jokin muu ____

2. Äidinkieli: suomi ____ ruotsi ____ Jokin muu, mikä? _____

3. a) Mikä oli edellinen ruotsin arvosanasi? _____

b) Oletko tyytyväinen tähän arvosanaan? Miksi? _____

4. a) Onko jollakin sukulaisistasi yhteyksiä ruotsin kieleen? Kyllä ____ Ei ____

b) Kenellä / Keillä? _____

c) Millaisia? _____

5. a) Onko ruotsin kielen opiskelu mielestäsi mukavaa? Kyllä ____ Ei ____

b) Miksi? _____

6. a) Onko ruotsin kieli mielestäsi a) helppoa ____ b) vaikeaa ____

c) jotain siltä väliltä ____ ?

b) Miksi? _____

7. a) Pidätkö ruotsin kielen opiskelua tarpeellisena? Kyllä___ En___

b) Jos vastasit kyllä niin miksi? (esim. matkustelu, työelämä, opinnot, jokin muu)

c) Jos vastasit ei niin miksi? _____

8. a) Onko sinulle ollut hyötyä ruotsista koulun ulkopuolella? Kyllä___ Ei___

b) Millaista? _____

9. a) Pitäisikö mielestäsi ruotsin olla pakollinen oppiaine koulussa? Kyllä___ Ei___ En tiedä___

b) Miksi? _____

10. Onko mielestäsi ruotsin kieli tärkeä osa Suomen kulttuuria? Kyllä___ Ei___ En tiedä___

b) Miksi? _____

11. Kuinka paljon seuraavat asiat vaikuttavat motivaatioosi ruotsin kieltä kohtaan?

5 = paljon, 4 = melko paljon, 3 = en osaa sanoa, 2 = melko vähän, 1 = ei ollenkaan

a) Opettaja	1	2	3	4	5
b) Opettajalta saatu kannustus ja positiivinen palaute	1	2	3	4	5
c) Opiskeltavat aiheet (esim. oppikirjan sisältö)	1	2	3	4	5
d) Tehtävätyypit ja työskentelytavat	1	2	3	4	5
e) Opiskelutahti	1	2	3	4	5

f) Tehtävien ja läksyjien määrä	1	2	3	4	5
g) Arvosana	1	2	3	4	5
h) Tulevaisuus	1	2	3	4	5
i) Kaverit	1	2	3	4	5
j) Luokkakaverit ja luokan ilmapiiri	1	2	3	4	5
k) Vanhemmat	1	2	3	4	5
l) Sisarukset (JOS ON)	1	2	3	4	5
m) Sosiaalinen media (esim. Instagram)	1	2	3	4	5
n) Televisio, lehdet, radio	1	2	3	4	5

Koetko, että listasta puuttui jotain? Mitä? _____

10. Valitse sopiva vaihtoehto.

- a) Pidän ruotsinopettajastani. Kyllä___ En___
- b) Opettajani kannustaa ja rohkaisee minua ruotsin opinnoissani. Kyllä___ Ei___
- c) Kaverini pitävät ruotsin opiskelusta. Kyllä___ Ei___
- d) Kaverini pitävät ruotsin opiskelua tärkeänä. Kyllä___ Ei___
- d) Luokassani on hyvä ilmapiiri ruotsin opiskeluun. Kyllä___ Ei___
- e) Vanhempani pitävät ruotsin opiskelua tärkeänä. Kyllä___ Ei___

11. Jos sinulla on sisaruksia niin vastaa.

- a) Sisarukseni pitävät ruotsin opiskelusta. Kyllä___ Ei___ Sekä-että___
- b) Sisarukseni pitävät ruotsin opiskelua tärkeänä. Kyllä___ Ei___ Sekä-että___

c) Jos sinulla on useampi sisar, eriävätkö heidän mielipiteensä? Kyllä____ Ei____

Jos vastasit kyllä niin millä tavoin? _____

Vapaat kommentit liittyen kyselyyn tai sen aihepiireihin. _____

Kiitos vastauksistasi! ☺